

RAADIO

ÜLERIIKLIKU EESTI RAADIOÜHINGU HÄÄLEKANDJA

Nr. 177 (28)

24. augustil 1934

IV aastakäik

Uudis raadiokuulajaile!

Uus vabavõnke süsteemiline valjuhääldaja

Hind:

- 1) vabavõnke süsteem **kr. 14.**—
- 2) sama poleeritud kastis täielises töökorras **kr. 30.**—

Aastane garantii

Hääle tuseduselt ja mahlakuselt vastab dünamiilisele valjuhääldajale. Ületab kvaliteedilt kõik senised vabavõnke ja keskpärased dünamiilised valjuhääldajad.

Raadio-Kooperatiiv, Tallinn, Lai 7

KIVITRÜKIKODA

J. Männik

Tallinnas • Soe 23 • Tel. 436-86

Valmistab igasugu värvilisi trükitõid **paberil**

Töö kiire ja korralik
HINNAD
VASTUTULELIKUD

Välis- ja sisemaa puudrit, kõigis värves, kreeme tuubides ja karpides, garanteeritud, värsked, huulepulk, lõhnaõlisid, Eau de Cologne'i, vegetali, seepi, hambapastat, -pulbrit ja -harju, maniküürviile ja -kääre ning kõike seks otstarbeks minevaid abinõusid, küünelakki pudelis ja lahtiselt, peale selle kõiki keemiaaineid suures valikus ostate kõige odavamini

W. Ahlmann'i (end. Nyländer) rohu-, värvi-, kosmeetika- ja majandustarvete kauplusest S. Tartu mnt. 27.

Th. JEGOROV

Ostab kõrge hinnaga eest kulda, hõbedat ja valgeid pandimaja kviitungeid. Müüb odava hinnaga kuld- ja hõbeasju ning laulatussõrmuseid. Tellimiste ja paranduste vastuvõtmine kuld- ja hõbeasjade peale.

Tähelepanu! 28 Müürivahe 28 Tähelepanu!
Urla maja Urla maja

**Pruugitud
asjade
ost ja müük**

S. Tartu mnt. 34
TALLINN

Telefon nr. 306-68

Kodune aadress:
Maakri tän. 34

Ajakirjas „Raadio“ ilmunud vastuvõtjate ehitamise kergendamiseks loomulikus suuruses

montaazhplaunid

Hind à 50 senti (koos saatekuludega). Saadaval ajakirja talituses Tallinn, Narva mnt. 27.

Algavaks hooajaks
raadio sõpradele

ehitatakse uusi vastuvõtjaid, parandatakse ja täiendatakse vanu, abistatakse iseehitajaid ja tehakse asjatundlikult igasuguseid raadiotehnilisi töid. : Akude laadimine. : Nõuanne tasuta.

RAADIO TÖÖTUBA, Tallinn Rataskaevu 14.

Ringhääling sügishooaja ootel

Uusi korraldusi ja kavatsusi saatekava suhtes. — Hommikkontserdid ka Tartu saatja kaudu

Ilusate ja soojade ilmade kadudes kaob ka vaikus ringhäälingus. Läheneb september ja ühes sellega tõuseb ka jälle huvi raadio vastu. Kes tahabki palavate ilmadega toas istuda ja raadiot kuulata, liatigi veel, kui vastuvõttu segavad igasugused raginad ja kärinad. Inimesed koonduvad tagasi linnadesse, algavad igapäevased askeldused ja töömured. Tullakse tagasi kodudesse, kus ootab vana armas vastuvõtja, et pakkuda vabadel tundidel ajaviidet, kuid ka väga palju õpetlikku ja edasiarendavat.

Lähenev raadiohooaeg on pannud ka ringhäälingu juhtkonna energiliselt tegutsema. Terve rindel käib kibe töö, et pakkuda kuulajaile mitmekesist ja huvitavat saatekava, mis rahuldaks võimalikult kõigi erinõudeid. Et saatekava koostamine sünniks kõige otstarbekohasemalt, selleks on tehtud uusi korraldusi ja muudatusi. Kogemused on näidanud, et kõige paremaid tulemusi saavutatakse siis, kui kogu saatekava koostamine on koondatud ühe isiku kätte. Senise korralduse järele sündis saatekava koostamine n. n. saatekava sekretäri läbi, kelleks oli Felix Moor. Uue korralduse järele on antud F. Moori ametinimeks saatekava korraldaja ja konfereerija. Tema kohuseks on seega esmaajoon hoolitseda saatekava mitmekesistamise eest, mis on ju peamiseks nõudeks laiade masside rahuldamiseks. Konfereerijana esineb Moor ainult tähtsamail juhtudel, nagu suuremad reportaažid, pidulikud ülekanded jne. Teiseks alaliseks konfereerijaks on kinnitatud F. Holm, kelle ülesandeks jääb siis päevauudiste lugemine, teated jne. Edaspidi, kui tööd juurde tuleb, on kavatsus palgata juurde veel kolmas konfereerija.

F. Moor suhtub oma uude kohustusse täie innu ja töötahtega. Tema pikaajaline töötamine ringhäälingus ja sealt ammutatud suured kogemused tagavad kindlasti head kordaminekut.

Kõige enam rõõmu valmistava uudisena võib nimetada, et alates 3. septembrist hakatakse hommikkontserte, milliseid seni teatavasti levitas äripäevahommikuti ainult ringhäälingu katsesaatja Tallinnas, edasi andma ka Tartu saatja kaudu. Kavatsusel on Tallinna katsesaatja võimsuse suurendamine, mis laiendaks saatja kuuldavuspiirkonda tunduval määral. Kuna Tartu saatja on kuuldav Lõuna-Eestis, siis on suurel hulgal Eesti raadiokuulajail võimaldatud hommikkontsertide vastuvõtt.

Lisaks sellele tahetakse esmakordselt meie ringhäälingu ajalooks hakata korraldama hommikusi võimlemistunde. Nimelt on praegu käimas läbirääkimised Võimlejate Liiduga, mille lõppedes soodsalt hakatakse hommikkontsertide ajal korraldama võimlemistunde. Esialgse kava järele tuleks võimlemist kolm korda nädalas. Iseenesest väga tervitatav üritus, kuna välis-

maal on see juba ammugi läbi löönud ja kuulajaskonna poolt soojalt vastu võetud.

Teise huvitava alana hakatakse alates 27. augustist levitama aiandusnõuandeid. Nimelt antakse igal esmaspäeval veerand tunni jooksul terve töökava eelseisva nädala kohta, millised tööd tulevad läbi viia juurvilja-, puuvilja-, iluaias, mesilas jne. Nõuandeid annab Tallinna Pedagoogiumi aia tegelik korraldaja hr. Evald Tedre. Septembrikuu kestel on aiandusnõuanded igal esmaspäeval kella 21.00 kuni 21.15.

Ka perenaistele hakkab ringhääling oma nõuga abisse. Nimelt esimesest septembrist alates igal laupäeval on pühendatud pool tundi perenaistele. Perenaiste tunnis kavatakse hakata andma juhiseid kõigisse majapidamisaladesse puutuvais küsimusis. Kuna praegu on igasuguste marjade, juurviljade jne. sissetegemise aeg, siis hakatakse esimeses järjekorras andma õpetusi igasuguste hoidiste valmistamise kohta. Järgnevate tundide sisu antakse teada juba varakult, et siis oleks asjast huvitatul võimalus ülekannet jälgida. Üldse kavatakse seda ala arendada kaunis laiaulatuslikuks. Esialgu piirdatakse vaid toitlustamisküsimustega, millist osa hakkab korraldama pr. Ellen Lindeberg.

Kõigil on veel meeles meie kuulsusrikas Vabadussõda. Samuti on teada, et tegutseb n. n. Vabadussõja Ajaloo Jäädvustamise Komitee, kelle ülesandeks on materjalide kogumine, nende korraldamine ja koondamine ühiseks Vabadussõja ajalooks, et ka tulevad põlved võiksid saada pilti meie isamaa minevikust. Et juba praegu tutvustada raadiokuulajaid kogutud materjalidega, selleks on ringhäälingu ja Vabadussõja Ajaloo Jäädvustamise Komitee vahel tehtud kokkulepe, et komitee liikmed kolonel Kataiga eesotsas ja asjale lähemalseisjad esinevad terve rea selgitavate loengutega Vabadussõja üle. Loengud on eriti huvitavad veel seepärast, et avaldamisele tuleb palju sellist materjali, mis pole veel üldse avalikkuse ette pääsenud. Loengutega tehakse algust septembris ja päevana on ette nähtud neljapäev.

Ala, mille poolest oleme välismaast ja ka oma lähemaist naabreist, Soomest ja Lätist, maha jäänud, on kuuldemängud. Eeloleval hooajal tahetakse kõik teha, et vähegi olukorras parandust tuua. Suuremaks takistuseks oli seni krediitide puudus. Nüüd on eelarves vastavad summad selleks ette nähtud ja võib tööga alata lähemal ajal. Kuuldemängude alal on kavatsus anda operette kui ka sõnalavastusi.

Uus poola saatja Thornis. Neil päevil on tehtud algust uue poola suursaatja ehitustöödega Thornis. Jõuluks loodetakse juba uut saatjat tööle panna. Raudsete antennimastide kõrgus on 47 meetrit.

Muljeid Latvia raadioasjandusest

Dipl. ins. H. R. Wörk

Teatavasti on Latvia raadiosaatjad lätlaste ega ehitatud. Kuna ka meil seisab ees uue saatja ehitamine riigi keskkoha, oli loomulik, et Riigi Ringhäälingu nõukogu otsustas komandeerida oma eriteadlasi härraseid ins. Lossmanni ja Stürmeri meie lähemasse naaberriiki. Nende ridade kirjutajal võimalus sõita koos ülalnimetatud härradega, et tutvuda sealse raadioasjandusega.

Lätlased võtsid meid vastu ülilahkelt. Olid nõus meile näitama kõike, mis meid huvitas ega keeldunud selleks kulutamast oma aega. Kui olime üllatatud nende külalislahkusest, põhjendasid nad seda sellega, et meie olevat ju liitlased, et liitlaseks olemine ei tähenda vaid lepingu allkirjutamist.

Pärast vajalikke visiite Läti Postivalitsuse juhtivatele ametnikele võimaldati meil tutvuda eeskätt läti ringhäälinguga, lätikeeles Radiofoniga. Selle stuudio ruumid asetsevad postivalitsuse majas, mis asub raudteejaama läheduses Aspazia bulvaaril. Mõne aasta eest ehitati kolmekordsele postivalitsuse, posti- ja telegraafihoonetele peale kaks korda, kuhu mahtus peale stuudiote ka Riia 15-kW-ine saatja. Viimase vabalteisevad raudsõrestik-mastid seisavad postivalitsuse maja läheduses. Radiofonil on kasutada viis stuudiot, neist suurim (nr. 1) on 8 m kõrge, ulatub seega läbi kahe (4. ja 5.) majakorra, on 12 m lai ja 20 m pikk, varustatud rõduga ning määratud peamiselt sümfooniaorkestri harjutamiseks ja esinemiseks. Stuudio nr. 2 on esimesest ühe kolmandiku võrra väiksem ja määratud tantsuorkestrile ja solistidele. Mõlema stuudio vahel on kõlakindel, suurte kolmekordsete klaasakendega varustatud vaheruum, kus toimub kuuldemängu juhtimine ja mitmes stuudios või heliplaatidelt saadud helide liitmine või nn. „segamine“. Kolm väiksemat stuudiot, millede kõrgus on vaid veidi üle 4 meetri ja mis suurtest stuudiostest lahutatud käiguga, on määratud heliplaadimuusika levitamiseks, kõnede ülekanneteks ja kuuldemängudeks. Väikeste stuudiote peal asub tehnilise talituse kontroll- ja võimendajateruum ning laboratoorium. Kontrollruumist on läbi kõlakindlate akende võimalus jälgida, mis toimub stuudios nr. 1 ja nr. 2. Kontrollruumi ja stuudiote vahel on telefoniühendus ja endastmõistetavalt valgus-signaalseade. Igat mikrofoni on võimalik lülitada mitte ainult kontrollruumist vaid ka mikrofoni lähedale monteeritud lülitamisnuppude abil.

Kõikide stuudiote ja kontrollruumi lagi on kaetud cellotexiga ja kujundatud nii, et see ei peegeldaks heli mingis kindlas suunas; käigu ja stuudiote põrandad on kaetud vaipadega; stuudiote välisaknad on kolmekordsed, et hoida ära tänava müra. Stuudiote läheduses asuvad avarad ooteruumid, saatekava direktori ja ametkonna büroo- ning muud tarvilikud kõrvalruumid. Sama korra peal kui stuudio asub ka Riia saatja aparatuur, kuna toitemasinad ja alaldajad asuvad maja keldri korral.

Läti uued saatjad on ehitatud või ehitusel Riiklikus Elektrotehnika tehases (lätikeeles Valsts Elektrotehniska Fabrika, lühidalt VEF), millisele tehasele pöörasimegi järgmistel päevadel oma tähelepanu. VEF asub ennesõjaaegses AEG-Unioni tehase ruumes, millist tehas mul oli võimalik külastada juba 1913. aastal. Maa-ilmastõrje ajal evakueeriti tehaste masinad ja seadmed, lõhuti kõik aknad, aja jooksul lagunesid ka katused. Kuid nüüd on kõik uuesti korraldatud ja vabrikus töötab umbes 1200 inimest. Meie käisime mitmel päeval seda tehas vaatamas, kus valmistatakse väga mitmesuguseid esemeid elektrotehnika alal ja eritellimise peale koguni sääraseid masinaid nagu diiselmootoriga varustatud teehõõvleid. Kuid meid huvitas seekord rohkem elektrijuhtmete ja kaablite, hõõglampide, kuivelementide, telefoniaparaatide ja eriti raadio vastuvõtte- ja saateaparaatide ehitamine. Muide raadio-töökojad ja laboratooriumid moodustavad nüüd suurima osakonna VEF'is, kus juba juhtivatest jõududest on ametis 30

inseneri. Osakonna juhataja ins. Feldmans on kahel korral end praktiliselt täiendamas käinud P.-A. Ühendriiges, millise maa mõju võis panna tähele raadioasjanduses.

VEF'i teene Läti raadioasjanduse arengus seisab selles, et see tehas on olnud suuteline arendama rea vastuvõtteaparaatide tüüpe, mis vastavad linna- ja maarahva tarvidustele ja neid suutnud ühtlases heaades valmistada võrdlemisi mõõduka hinna eest. Tõsi, aparaatide levik oli neile kindlustatud kuni viielambiliste aparaatide sisseveo keeluga, kuid nad pole seda olukorda kasutanud kurjasti. Läänud aasta kavas olnud neil 2000 aparaadi valmistamine, kuid nõudmine tõusnud nii suureks, et neid tulnud ehitada 7000. Tänavu- seks hooajaks laiendavad nad tunduvalt raadio-osa- konda, nii et nüüd hakkavad nad aparaate monteerima juba päris ameerikalikult — liikuvall lindil.

Riias viibimise kolmandal päeval võimaldati meile tutvuda Madona saatjaga, mis asub Riias umbes 130 km idapool. Sõit sinna toimus autoga. Meiega kaasa tulid Madona saatja projekteeija ja ehitaja ins. Ziemelis ning postivalitsuse raadiolaboratooriumi juhataja ja ülikooli dotsent ins. Azars. Sõitsime mööda Düüna kallast. Tagasi tulime teist teed, mis meenutas meie Otepää ja Pühajärve ümbrust. Madonas toimus parajasti jaama ümberehitus suuremale võimsusele (20 kW-ilt 60 kW-ile). Siemens-Schuckerti spetsid olid lõpetamas võretüürimisega raudkestas elavhõbeda-auru-aladaja monteeringist, mis peab hakkama andma 18.000-voldilist anoodpinget uuele Philipsi 100-kW-ilisele veega jahutatavale lõpp-saatelambile. Alaldaja juures oli huvitav see, et selle pinge automaatseadme abil viiakse alla, kui saatelambis juhtub mõni rike, näiteks lühiühendus; järgneva paari sekundi jooksul tõstetakse pinget jälle normaal suuruseni, nii et katkestus saatekava levitamisel on vaevalt märgatav.

Madona saatja asub kahekordses kivimajas ja mitte antenni all, vaid umbes 100—150 m sellest kõrval. Saat-

Pan-tschhen Lama Schanghais

Pan-tschhen Lama külaskäigul Schanghaisse võeti esmakordselt tarvitusele moodne tehnika ürgvanade tseremoniide juures. Suur-Schanghaisi raekoja ette, kus leidis aset hiinlaste tervitustseremonii pühale mungale, oli Philipsi poolt asetatud mikrofonseadeldis ja valjuhääldaja. Selle seadeldise abil pöördus Pan-tschhen Lama hiinlaste poole, kes olid kogunenud platsile, et saada õnnistusi pühalt mehelt. Pildil: Pan-tschhen Lama kõnelemas mikrofoni ees.

ja on suurel määral automatiseeritud, nii et ametnikul, kes asub kontrollruumis, saatja käivitamisest ei pruugi muud teha, kui vajutada mõnele nupule. Signaallampidest, mis asetsevad erilisel jaotuslual, võib siis jälgida, kuidas täituvad üksikud lülitamise ja käivitamise operatsioonid. Tundus nagu oleks võinud mõndagi teha lihtsamalt, kuid Madonas, kus saatja üksikud astmed on paigutatud ülemisele, toiteseadmed, alaldajad ja filtriid alumisele ning jahutusseade koguni keldri-korrale, on automatiseerimine osalt paratamatu, sest automatiseerimata saatjat on raske käsitleda ja jälgida.

Madona saatja on ehitatud mõne saja meetri kaugusel 8 aasta eest valminud vesijõujaamast, kus seatud üles kaks 500 hobusejõulist turbiini, mis üksikult või mõlemad koos koonus-hammasratta ülekande abil võivad töötada ühe keerdvoolu generaatoriga. Seega on saatjale elektrienergia rikkalikult kindlustatud. Kurdeti vaid muuseas seda, et parteipoliitilistel kaalutlustel on omal ajal tehtud jõujaamaga ebasoodus kokkulepe elektrienergia hinna suhtes.

Järgnevatel päevadel oli meil võimalus näha VEF'i töökojas osaliselt kokkumonteeritud aparatuuri, mis määratud Läti kolmandale suuremale saatjale Kuldiga-s, riigi läänepoolses osas. Selle saatja juures on püütud vältida mõnd puudust, mis tehtud Madona ehitamisel.

Kokkuvõetult peab ütlema, et Läti raadioasjandus on mitmes suhtes arenenud soodsamas olukorras, kui meie oma. Algusest peale Radiofon olnud koorma-

tud säärase maksudega, nagu meie nüüd likvideerimisele määratud o.-ü. Raadio Ringhääling. Muidugi mõjus siin kaasa ka asjaolu, et Läti elanike arv on umbes 1,7 korda suurem Eesti omast ja sellest arvust umbes 400.000 on koondunud ühte kohta — Riiga. Praegu on olukord nii, et Lätis on umbes 3,5 korda rohkem raadio-abonente kui Eestis ja igaüks neist (nii detektor-kuulaja kui ka igasuguse lampide arvuga aparadi omanik) maksab keskmiselt 2 korda rohkem raadiomaksu (21 latti aastas; meil 9 kuni 15 kr. aastas). Selle tagajärjel on Radiofonil kasutada suhteliselt suured summad, mis võimaldavad ehitada moodsaid stuudioruume, mitut saatjat ja nende kaudu levitada väärtuslikku eeskava.

Kava suhtes on lätlased juba selle poolest paremas seisukorras, et nad, õigemini nende diplomaadid pole kergemeelselt ühinenud Berni rahvusvahelise autoritaikaitse konventsiooniga. See asjaolu asetab neid kuldemängude ja muusikaliste teoste suhtes otse ideaalsesse seisukorda, rääkimata teatrilavastustist ja teadusliku või tehnilise kirjanduse tõlkevõimalusist.

Läti raadioasjanduse arengule on tunduvalt aidanud kaasa tihe koostöö sealse Postivalitsuse, Radiofoni, VEF'i ja osalt ka ülikooli elektrotehnika osakonna juhtivate jõudude vahel. Tihti ei olnud selge, kas keegi isik on ühe või teise asutuse teenistuses; mitmed olid ametis kahes asutuses korraga. Üldiselt vaatavad lätlased raadioasjanduse arengu suhtes lootusrikkalt tulevikku.

Raadiokroonika

RINGHÄÄLING TÄIENDAB ORKESTRIT

Riigi Ringhääling kavatses senist raadio-orkestrit (kvintetti) täiendada 1. septembrist ühe pilliga, nimelt violaga. Kujundatav sekstett mängiks 3 päeval nädalas, kuna 3 päeval mängiks 22-mehel. orkester, milleks võetakse teenistusse 16 poole palgaga ning tööjõuga lisaorkestranti. Uuest aastast peale kavatakse aga alaline orkester kujundada 22-liikmeline, 10 lisajõuga, kes teatud päevadel nädalas kaasa mängiks. Kuna on väljavaateid teatud koostöök „Estonia“ orkestriga, siis on loota, et eeloleval hooajal kuuleme Eesti ringhäälingus vahetevahel kuni 60-mehelise sümfooniaorkestri ettekandeid. Lahendamisel on ka orkestrijuhi küsimus. Kuna ka Riigiringhäälingu suurema ettekannetesali (stuudio) küsimuse lahendamiseks on väljavaateid, sest „Estonia“ on nõus selleks 3 p. nädalas andma kasutada kontsert- ja sinissaali, siis laheneb vist ringhäälingu muusikalise kava küsimus üsna soodsalt.

Kõned Eesti üle Viini ringhäälingus. Austria valitsusnõunik Hugo Steiner, kes viibis hiljuti Eestis Esperanto Liidu järelkongressi puhul, esines esperantokeelse ettekandega meie ringhäälingus Austria praegusest seisukorrast. Vastutasuks Austria propagandale Eestis lubas H. Steiner meie maa kohta anda kirjeldusi Viini saatja igapäevastes esperantokeelsetes välismaa aruannetes kõigile Euroopa esperantistidele.

Eesti laul kõlas Riia ringhäälingus. Oma kontserreisilt Riiga jõudis tagasi raudteelaste kultuur-haridusliku ühingu „Kalju“ segakoor, kes esines Riia ringhäälingus kahe kontserdiga.

Riia ringhäälingus õnnestusid koori ettekanded se-

davõrd hästi, et raadiokuulajate poolt avaldati kohe pärast kontserdi lõppu telefoniteel ringhäälingu juhatusele soovi, et kontsert korratakse. Ringhäälingu direktor Janis Magone korraldas siis teiskordse kontserdi, selleks järgmise päeva eeskavast välja jättes varem kindlaksmääratud numbrid.

Pärast kontserti dr. Magone avaldas soovi, et „Kalju“ segakoor laulaks mõne eesti laulu heliplaadidesse, mis jääksid Riia ringhäälingu omanduseks. Kuna lätlastel puuduvad plaadid Eesti hümnniga, oli ringhääling eriti huvitatud Eesti hümni heliplaadist. Peale selle taheti saada veel T. Vettiku laulu „Üles, üles, helled vennad...“, mis koori ettekandel kujunes ringhäälingus eeskava menukamaks palaks. „Kalju“ segakoor laulis mõlemad nimetatud laulud ringhäälingu heliplaati.

Lühiuudiseid saatjast

Inglise uus 150-kilovatiline suursaatja hakkab 7. oktoobrist alates saatma natsionaalkava lainel 1500 m. Soome saab 150-kilovatilise saatja. Nagu Helsingist teatatakse, on valitsus annud loa ringhäälinguühingule uue 150-kilovatilise saatja ehitamiseks.

Rumeenia suursaatja Brasov hakkab tööle 150-kilovatilise võimsusega 95% modulatsiooni juures. Edaspidi on võimalik võimsust tõsta 300 kilovatile.

Kalundborgi võimsust vähendati. Mõõdunud kuul Kalundborg oli sunnitud oma võimsust ajutiselt vähendada. Nimelt suure kuiva tagajärjel ei saanud veejõul töötav Malmö jõujaam, mis varustab saatjat energiaga, kogu jõutarvidust katta.

Eiffeli saatja jääb veel üheks kuuks pikale lainele. Nagu teatatakse, jäävat Eiffeli saatja, mille ametlikuks lainepikkuseks Luzerni plaani järgi on 206 m, veel üheks kuuks töötama pikale lainele. Ümberehitus uuele lainepikkusele üleminekuks ja ühtlasi saatja moderniseerimine pole veel lõppenud. Pärast kella 19.30 (MEZ) saatja töötab poole võimsusega.

Euroopa saatejaamade saatekavad

26. augustist — 1. septembrini 1934

Saatja järele on märgitud esimesena laine pikkus m, teisena sagedus kHz ja kolmandana võimsus kW

JALANÕUD

ON VIIMASE MOE JA UUSIMA VALMISTUSVIISI SAADUSED

Pühap. 26. aug.

Tallinn 410,4 / 731 / 20

- 10.00 hommikkontsert heliplaatidelt
- 11.00 ülekanne Tartust
- 13.00 põllumajanduslik loeng. Agronom Voldemar Ojamaa: Võitoodangu korras- tusest
- 13.30 põllumajanduslikke teateid
- 13.40 heliplaate ja reklaami
- 16.30 ülekanne Tartust
- 18.45 päevauudiseid
- 19.00 **R. Friml'i** helitöid heliplaatidelt. 1. „Allahi pühapäev“ — salongorkester. 2. „L'amour, toujours“ — de Groot'i or- kester. 3. Liblika-valss — Erich Olsson'i orkester. 4. Kaks laulu operetist „Rose- Marie“ — Richard Tauber (tenor)
- 19.30 lugemistund. (Esineb Joh. Tõnson)
- 20.00 ülekanne Tartust
- 20.05 kontsert. **Juh. R. Palm.** Kvinteti et- tekandes mõõdunud nädala kaunimaid palasid
- 21.30 vana tantsumuusikat heliplaatidelt
- 22.15 moodsat tantsumuusikat helipl.

Tartu 579,2 / 512 / 0,5

- 10.00 ülekanne Tallinnast
- 11.00 lõikusepeo ülekanne uuel näitus- platsilt (korraldab Eesti Põllumeeste Selts Tartus). Avamäng — Vabadusristi Vendade Malevkonna orkester. Juh. Er- tis. Avasõna — E. P. S. T. abiesimees Pärlin. Viamulik ühislaul. Vaimulik ta- litus — konsistooriumi assessor praost Lauri. Vaimulik ühislaul. Vaimulik ta- litus — mitropoliit Aleksander. Vaimu- lik ühislaul. Deklamatsioon — Felix Moor. Soololaule — O. Lipp (tenor). Peokõne — G. Ottas. Muusikalisi ette- kandeid — Vabadusristi Vendade Malev- konna orkester. Deklamatsioon — Felix Moor. Soololaule — O. Lipp. Lõppsõ- nad — E. P. S. T. abiesimees J. Brandt. Ühislaul „Eestimaa, mu isamaa“.
- 13.00 ülekanne Tallinnast
- 13.40 heliplaate ja reklaami
- 16.30 muusikalisi ettekandeid ja reportaaži Tartu Eesti Põllumeeste Seltsi korral- datud näituselt
- 18.45 ülekanne Tallinnast
- 20.00 ilmateade ja ajanäitaja-oiendus
- 20.05 ülekanne Tallinnast

Lahti 1796,4 / 167 / 54

Helsinki 335,2 / 895 / 13,2

- 10.00 soomekeelne jumalateenistus
- 11.45 päevauudiseid
- 12.00 viiulisool. Händel: Sonaat d-duur. Bloch: Nigun, II. Schumann: Miks? Chopin: Vals cis-moll
- 12.30 lugemistund ★ 12.55 aeg. ilmat.
- 13.00 rootsikeelne jumalateenistus
- 16.00 jumalateenistus lastele
- 18.00 heliplaate

- 18.30 mikrofoniga raudteejaamas
- 18.59 aeg. ilmateade
- 19.10 ringh. orkestri kontsert. Eilenberg: Läbi põllu ja metsa, süit: Galopp — Ööbik ja konn — Metsakontsert — Must- lasmuusikud — Putukate tants — Sepa laul — Tants rohelisel murul. Sandby: Rootsi rahvalaul. Malmström: Un peu Rococo
- 19.45 kõne ★ 20.05 laule ★ 20.45 kõne
- 21.00 populaarseid muusikapalu ringhää- l. orkestri ettekandes
- 21.45 viimaseid teateid
- 21.58 ilmaennustus ★ 22.00 uudiseid rootsi keeles
- 22.10—23.00 muusikat „Kappel'ist“

Stokholm 426,1 / 704 / 55

Motala 1357 / 221 / 30

- 11.00 heliplaate (Brahms'i helitöid)
- 12.00 jumalateenistus
- 17.00—18.00 heliplaate
- 18.35 koorikontsert
- 19.00 õhtujumalateenistus
- 22.00 ringhäälingu orkestri kontsert. Res- pighi: „Il conte Orlando“ balletimuusi- ka. Vahepeal laulettekanded. Ravel: Cou- perini haud, süit. Lauluettekanded. Rez- nicek: „Donna Diana“, avamäng
- 23.00—24.00 ringhäälingu orkestri rahvalik kontsert. Herold: „Zampa“, avamäng. Lehar: fantaasia op. „Naeratuste maa“. Järnefelt: Prelüüd. Massenet: meditat- sioon oop. „Thais“. Albeniz: Tango. Borodin: kaks tantsu oop. „Vürst Igor“. Gershwin: „Oh Kay“, fantaasia

Kalundborg 1261 / 238 / 60

Kopenhagen 255,1 / 1176 / 10

- 19.00 helipl. ★ 21.00—21.45 norra rahva- tants ork. ettek. ★ 22.00—22.30 keelp.-ork. knts. ★ 23.10 popul. knts. Kavas: Bel- lini, Gounod, Bizet, Čaikovski ★ 24.00— 1.30 tantsumuusika
- Luksemburg** 1304 / 230 / 200
- 8.45—9.00 heliplaate

Inglise eeskava

- 13.00 inglise muus. ★ 14.00 tantsumuusika
- ★ 14.30 ajaviitemuus. ★ 15.45 tantsumuus.
- ★ 18.15 British Picture Corporation'i kont- sert ★ 21.00—21.30 tantsumuus. ★ 22.00 inglise muus. ★ 23.00 ajav.-muusika ★ 23.30 tantsumuusika

Riia 514,6 / 583 / 15

Madona 271,7 / 1104 / 20

- 9.00 orelikontsert
- 9.50 Berliini ooperiorkestri knts. (helip.)
- 11.00 jumalateenistus
- 13.30 populaarne kontsert (helipl.)
- 14.00—15.00 lastetund
- 16.00—16.30 ajaviitemuusika (helipl.)
- 17.00—17.30 populaarseid läti laule
- 18.00—18.30 populaarseid läti laule koori ettekandes
- 18.30—19.30 pärastl.-knts. Kavas: Lort- zing, Tšaikovski, Nevin, Paderevski jt.
- 20.05 popul. läti laule orkestri ettek.
- 20.30—21.00 inglise klaverikunstniku Regi- nald Paul'i kontsert. Kavas inglise muu- sika
- 21.20—22.30 Mozarti ja Schuberti helit. orkestri ettek.
- 22.30—24.00 tantsuplaate
- Varssav** 1345 / 212 / 120
- Kattovice** 395,8 / 758 / 12
- 9.30 vaimulik laul
- 9.35, 9.53, 10.10 ja 10.25 heliplaate
- 11.00 jumalateenistus ja lõpuks vaimulik

- muus. helipl.
- 12.57 aeg. Krakovi fanfaarid
- 13.10—14.00 sümf.-orkestri kontsert. Ka- vas: Lehar, Rubinstein, Puccini, Gou- nod, Čaikovski jt.
- 14.10—14.45 ajaviitemuusika. Kavas: Heu- berger, Strauss, Leopold jt.
- 15.00—16.00 populaarseid poola tantse ja viise
- 16.15—16.25 ja 16.35—16.45 heliplaate
- 17.00—18.00 salongorkestri kontsert. Ka- vas: Mozart, Bece, Grieg, Franck jt.
- 18.10—19.00 aariaid oopereist (helipl.)
- 19.15—19.45 ettekanded viiulil ja klaveril
- 20.15—21.00 klaverikontsert
- 21.12—21.50 populaarne kontsert. Kavas: Thomas, Wagner, Verdi, Gounod, Mosz- kovski, Rachmaninov jt.
- 23.30—24.00 sümfoniist muusikat helipl. 0.05 tantsumuusikat hot. „Eristol'ist“

Heilsberg 291,0 / 1031 / 75

- 7.15—9.15 Breemini sadamakontsert
- 18.10—19.30 pärastlõunakontsert
- 20.00—20.25 laule soprani ettek.
- 20.25—21.00 kuuldemäng
- 21.00 v. Königsvusterhausen

Königsvusterhausen 1571 / 191 / 60

- 7.15—9.00 Breemini sadamakontsert. Ka- vas: Beethoven, Teike, Lortzing, Abt, Strauss, Weber, Ziehrer jt.
- 12.00—12.15 elektrilistel lainetel üle maa- ilmaruumi (kõne raadionäituse puhul)
- 12.30—12.45 Claudio Arrau ettek. klaveril (helipl.)
- 13.10—13.55 kontsert Dresdenist
- 14.00—15.00 lõunakontsert Leipzigist
- 18.00—19.00 kontsert Breslaust
- 19.00—20.10 väike tantsuturniir (helipl.)
- 21.00—23.00 „Päike klaasis“. Öhtu saksa veinist. ülekanne raadionäitusest
- 23.15—23.30 ülekanne Max Schmelingi ja Walter Neuseli poksvõistlusest
- 23.45—1.00 ülekanne raadionäitusest (järg)

Breslau 315,8 / 959 / 60

- 6.10—7.10 heliplaate
- 7.15—9.15 Breemini sadamakontsert
- 17.00—19.00 pärastl.-kontsert. Kavas: Fu- čik, Doppler, Thomas, Joh. Strauss jt.
- 20.00—20.30 rahvalaule
- 21.00 v. Königsvusterhausen
- 24.00—2.00 ajaviite- ja tantsumuusika Berliinist

Berliin-Tegel 356,7 / 841 / 100

- 7.15—9.15 Breemini sadamakontsert
- 19.30 Saksa laulumägi soolohäätele, sega- koorile ja klaverile
- 20.15 kitarril ettekanded
- 20.40 sportlikud teated
- 21.00—23.20 rahvaste tantse ja laule. Kaas- teg.: solistid, koor, balalaikaorkester ja ringh. orkester
- 23.40 sportlikud teated
- 24.00—2.00 ajaviitemuusika ja tants

Hamburg 331,9 / 904 / 100

- 7.15 Breemini sadamakontsert
- 17.00—19.00 pärastlõunakontsert Breslaust
- 20.00—20.35 orelikontsert. Bach: Passacag- lia c-moll. Prätorius: Kaks koraali
- 21.00—23.30 v. Königsvusterhausen
- 24.00—1.00 v. Königsvusterhausen

München 405,4 / 740 / 100

- 7.15—9.15 Breemini sadamakontsert ★
- 17.00—18.40 videvikkontsert ★ 19.30—20.50 komöödia ★ 21.15 vaata Königsvusterhau-

sen ★ 23.20—0.30 Argentiina politseika-
pelli kontsert. Ülekanne Buenos Airesist
(ülesvõte) ★ 0.30—1.00 v. Königs-
vusterhausen

Leipzig 382,2 / 785 / 120
7.15—9.15 Breemeni sadamakontsert
17.00—19.00 kontsert raadionäitusel
20.00—21.00 laulmäng norra, rootsi, taani
ja islandi rahvalaulest

21.00—1.00 v. Königs-
vusterhausen

Praha 470,2 / 638 / 120
7.30 teateid ja muusikat
8.00—9.30 varane kontsert
18.45 heliplaate
18.55—19.55 saksa eeskava
20.30—23.00 Rossini koomiline ooper „Se-
villa habemeajaja“. Ülek. Rahvusteatr-
ist 23.30—0.30 sõjaväekonts. Kavas: Strauss,
Nedbal, Dvorak, Balling jt.

Viin 506,8 / 592 / 120
21.05—23.00 ajaviitemuus. Kavas: Strauss,
Suppe, Offenbach, Ziehrer, Kalman ja
Lehar ★ 23.10—23.30 heliplaate ★ 0.30—
2.00 öökonsert. Kavas: Adam, Harmston,
Lehar, Komzak jt.

Budapest 550,5 / 545 / 120
18.00 orkestrikonts. Kavas: Weber, Tšai-
kovski, Massenet
20.00—21.00 solistide kontsert (laul, harf,
viul, čello)
23.25 tantsumuusika
0.15 mustlaskapelli ettek.

Bukarest 364,5 / 823 / 12
Brasov (Radio Romania) 1875/160/20
18.15—18.30 rumeenia rahvusmuusika ★
19.05—20.30 rumeenia rahvusmuusika ★
20.45—21.00 heliplaate ★ 21.15—22.00 aja-
viitemuusika. Kavas: Charpentier, Ketel-
bey ja Percy ★ 22.15—23.00 balletimuusi-
ka. Kavas: Smetana, Massenet ja Delibes
★ 23.30 ajaviitemuusika „Lido'st“

Pariis (Poste Parisien) 312,8/959/60
20.35 helipl. ★ 20.50 ajav.-muus. kohvi-
kust ★ 21.10—23.20 öhtukontsert

London National 261,1 / 1149 / 50
Daventry 1500 / 200 / 25
18.00 orelikonts. ★ 18.45—20.00 kammer-
muus. ★ 22.30—23.30 instrum.-okteti konts.

Leningrad 1224,5 / 245 / 100

Leningrad 288,6 / 1040 / 10
21.00—22.00 sümfoniakontsert ★ 22.00—
22.30 heliplaate

Moskva „Stalin“ 360,6 / 832 / 100
Igapäev

16.00—16.55 pärastlõunakonts. ★ 22.55 üle-
kanne Punaselt platsilt ja Kremli kellad

★ 22.30 tantsumuusika

Moskva Komintern 1714 / 175 / 500

Igapäev

5.15 muusika ★ 8.30 heliplaate ★ 10.00—
10.55 hommikkontsert ★ 22.55 ülekanne
Punaselt platsilt ja Kremli kellad

11.15—12.15 kontsert kolhoosidele. Kavas:
Rossini, Weber, Wagner, Verdi jt. ★ 19.30
saade kolhoosidele ★ 21.00—22.00 sümfoni-
akonts. Kavas: Berlioz, Debussy, Du-
cas jt.

Esmasp. 27. aug.

Tallinn 410,4 / 731 / 30

7.00—8.30 hommikkontsert heliplaatidelt
Tallinn RKS'i kaudu

18.30 heliplaate ja reklaami

12.45 vähimaisi päevauudiseid

13.00 heliplaate

19.15 kodumaisi päevauudiseid

19.30 ins. F. Olbrei raadiovestlus

20.00 ülekanne Tartust

20.05 Richard Wagner'i avamänge heli-
plaadidelt. 1. „Rienzi“ — Philadelphia

sümf.-ork. Juh. Leopold Stokowski.

2. „Faust“ — Londoni sümf.-ork. Juh.

Albert Coates. 3. „Siegfried“ — Bay-
reuth'i pidumängude ork. Juh. Fr. v.
Hoesslin. 4. „Lendav hollandlane. 5.
„Parsifal“, 6. „Tannhäuser“ — Berliini
riigiooperi orkester. Juh. dr. L. Blech
21.00 Evald Tedre: Sügisesi töid aias
21.30 Ungari mustlasmuusikat helipl.

Tartu 579,2 / 512 / 0,5

10.30 C. R. Jakobson'i ja M. Mitt'i mäles-
tusemärgide pühitsemistalituse ülekanne
E. P. S. T. uuel näitusväljalt. Avamäng
— Vabadusristi Vendade Malevkonna or-
kester. Juh. Ertis. Avasõnad — E. P.
S. T. esimees prof. K. Saral. Kõne „C.
R. Jakobson'i elust ja tööst“ — dir. E.
Habicht. Muusikalisi ettekandeid —
Vabadusristi Vendade Malevkonna or-
kester. Kõne „M. Mitt Lõuna-Eesti põl-
lumeeste juhina“ — ajaloolane A. Veit-
man. Vaimulik ühislaul. Vaimulik tali-
tus — õpetaja J. Taul. Vaimulik ühis-
laul. Mälestusmärgide avamine Tartu
Maavalitsuse esimehe O. Pärilin'i poolt.
Pärgade asetamine. Lõppsõna — E. P.
S. T. abiesimees J. Brandt.

18.30 heliplaate ja reklaami

18.45 ülekanne Tallinnast

20.00 ilmataede ja ajanäitaja-õiendus

20.05 ülekanne Tallinnast

Lahti 1796,4 / 167 / 54

Helsinki 335,2 / 895 / 13,2

Iga päev

8.05—8.20 rootsikeelne palvetund

8.30—8.45 soomekeelne palvetund

12.00 valuutakursid

12.05 heliplaate

12.30 börsiteateid

12.45 päevauudiseid

12.59 aeg, ilmataede

18.50 päevauudiseid soome keeles

18.59 aeg, ilmataede

19.10 päevauudiseid rootsi keeles

21.45 viimaseid teateid soome keeles

22.00 viimaseid teateid rootsi keeles

18.00 lugemistund ★ 18.25 saksofonisool.

19.15 vestlus ★ 19.25 kõne ★ 19.45 laule

20.05 ringh. orkestri kontsert. Gade: Ma-
rieta, avam. Lenader-Johansson: Soome
viise. Palmgren-Ekman: Valse mignon-
ne. Svendsen: Norra rahvalaul. Pe-
sola: Menuett

20.50 kõne

21.10 ülekanne Kirvu kuurordist. Selgi-
tusi, muusikalisi ettek. ja intervjuu

22.10—23.00 muusikat „Kappelist“

Stokholm 426,1 / 704 / 55

Motala 1357 / 221 / 30

14.00—14.30 klaverikontsert. Chopin: etüüd
as-duur; valss cis-moll; ballaad as-duur.
Reger: Siluett. Liszt: „Venetia e Napoli“

15.00—16.00 ajaviitemuusika

18.30—19.30 heliplaate

20.00—20.30 kitarrikontsert. Sor: Menuett.

Granados: Hispaania tants nr. 5. Moz-
zani: Vanahispaania laul

21.00—22.00 sõjaväeorkestri kontsert. Sup-
pe: „Hommik, lõuna ja õhtu Viinis“, ava-
mäng. Ribot: Valss-intermezzo. Jahn:
Eleegia. Massenet: fantaasia ooperist

„Thais“. Eilenberg: „Vahtparaad“. Pa-
dilla: „El Relicario“, hispaania tants.

Scotto: Marss

22.25—22.45 Max Reger'i trio op. 77 B,
a-moll viiulile, violale ja čellole: Soste-
nuto. — allegro agitato. — Larghetto. —
Scherzo: vivace. — Allegro con motto

23.00—24.00 ajaviite-eeskava

Kalundborg 1261 / 238 / 60

Kopenhagen 255,1 / 1176 / 10

21.30—22.30 harmoonikakonts. ★ 23.10 ork-
konts. Kavas: Hartmann, Lange-Müller,
Nielsen ★ 24.00—1.30 tantsumuusika

Luksemburg 1304 / 230 / 200

8.45—9.00 heliplaate ★ 13.00—15.00 heli-
plaate ja teateid

Tšehhi eeskava

20.35—21.00 ork.-kontsert. Kavas: Tho-

mas, Albeniz, Vreuls jt. ★ 21.20—22.00

tšehhi kontsert ja teateid ★ 22.00 Schu-
manni konts čellole ja orkestrile ★ 22.30

viulikontsert ★ 23.00 R. Wagneri heli-
tööde kontsert

Riia 514,6 / 583 / 15

Madona 271,7 / 1104 / 20

7.00 koraal ★ 7.05 võimlemine

8.40—9.10 kontsert heliplaadelt

12.05—12.30 kontsert heliplaadelt

17.15—17.45 salongmuusika

19.15—19.40 läti muusikat

19.10—19.30 populaarseid läti laule

20.03—21.15 kuuldemäng

21.30 Chopini klaverikontsert (helipl.)

22.20 kuuldemäng

Varssav 1345 / 212 / 120

Kattovice 395,8 / 758 / 12

7.30 vaimulik laul

7.35, 7.53 ja 8.10 heliplaate

12.57 aeg, Krakovi fanfaarid

13.10—14.00 ajaviitemuusika

14.05—15.00 populaarne muusika (helipl.)

17.00 orkestrikontsert. Kavas: Verdi, Mo-
nizsko, Grossman

17.30—18.00 tantsuplaate

18.15—19.00 solistide ettekanded (laul ja
klaver)

20.40—20.50 koorilaule helipl.

21.12—21.50 ajaviitemuusika. Kavas: Rust,
Grieg, Fučik, Lincke jt.

22.12 populaarne kontsert

22.40—23.10 klaveripalu

23.25—24.00 tantsumuusika

Heilsberg 291,0 / 1031 / 75

6.00—6.50 heliplaate

7.00 võimlemine

7.20—9.00 hommikkontsert

17.00—18.50 pärastlõunakontsert. Kavas:
Dvorak, Giordano, Saint-Saens jt.

20.00—20.30 Mozarti klaveripalu. 1. Fan-
taasia c-moll. 2. Sonata f-duur

21.10—22.00 Donischi lüüriline kantaat so-
listidele, koorile, oreleile ja orkestrile

22.00—22.40 kuuldemäng

23.30—1.00 öömuusika. Boieldieu: avam.

„Bagdadi kaliif“. Berger: Amoureuse.

Questi: Serenaad. Bausnerner: Valss. Do-
nizetti: mel. „Lucia di Lammermoor“ist“.

Lindner: Lüüriline süit. Suppe: avam.

„Fatinitza“. Carena: Valss. Michell:
Hispaania serenaad. Einegg: Oli kord
mustlane. Sullivan: pop. „Mikado'st“

Königsvusterhausen 1571 / 191 / 60

7.20—9.00 varane kontsert Hamburgist

13.00—14.45 lõunakontsert. Frankfurdist

Kavas: Lortzing, Eilenberg, Grieg, Sup-
pe, Ziehrer jt.

17.00—18.30 kontsert raadionäituse aias.

Balfe: avam. „Mustlanna“. d'Albert:
fantaasia oop. „Madalik“. Kaun: Löbus
rännak. Strauss: Waldmeister, kvadrill.

Lortzing: puukingadetants oop. „Tsaar
ja puusepp“. Komzak: Valss. Büchsen-
scheitz-Lincke: Marss. Lincke: avam.

„Grigri“. Zeller: fant. op. „Oberstei-
ger“. Armandola: Moodne ballett-süit

19.05—19.30 Brahmsi laule sol. ettekandes

20.00—21.00 muusikat operetest (orkester
ja sopran)

21.10—23.00 Vanabayer vallutab Berliini.

Kirevat rahvamuusikat Bayerist. Üle-
kanne raadionäitusel

23.15—23.30 rahvusvahelise kuuepäevasõidu
start

23.45—1.00 ülekanne raadionäitusel (järg)

Breslau 315,8 / 959 / 60

6.10—7.00 heliplaate

7.25—9.00 varane kontsert

17.00—18.30 pärastlõunakontsert. Kavas: Bal-
fe, d'Albert, Joh. Strauss, Lortzing.

Komzak, Lincke jt.

20.00—20.30 koorikontsert

21.10—1.00 v. Königs-
vusterhausen

Berlin-Tegel 356,7 / 841 / 100

7.20—9.00 varane kontsert

17.00—19.00 kontsert Königs-
vusterhause-
nist

19.30—19.45 tertsette naishäältele
19.45—20.20 M. Reger: Trio viiulile, brat-
sele ja cellole a-moll
21.00—23.30 nalja sõnas ja helis. Kaasteg:
solistid, orkester, koor ja kõnelejad
23.50—1.00 oömuusikat Königsbergist

Hamburg 331,9 / 904 / 100

7.20—8.00 hommikkontsert
17.00—18.30 pärastlõunakontsert Königs-
vusterhausenist
20.00—21.00 õhtukontsert. Mozart: Sere-
naad 4 väikes. orkestrile. Graener: Imp-
ressioonid. Kodaly: Suveõhtu. Reger:
Kaks laulu. Delius: Suveöö jõel. Grieg:
Suveõhtu. Grieg: Lütüriline süit
21.10—21.45 sõjasulaste laule ja muusikat
21.45—23.20 Fr. Schilleri „Orleani neitsi“,
Wemheueri muusika
23.40 muusikaline vahepala
24.00 tantsumuusika

München 405,4 / 740 / 100

7.45—8.15 heliplaate ★ 8.25 varane konts.
★ 17.20—18.30 videvikkontsert ★ 18.50—
19.10 laule austria heliloojailt ★ 20.00—
21.00 operetimuusikat. Kavas: Zeller, Sup-
pe, Lincke, Sullivan jt. ★ 21.10—1.00 ki-
rev õhtu

Leipzig 382,2 / 785 / 120

7.20—9.00 varane kontsert ja teateid
17.00—18.00 pärastlõunakontsert. Kavas:
Schumann, R. Strauss, Borodin jt.
18.15—18.50 kontserdi järg
20.00—20.35 kirev tund
21.10—22.20 marsse ja valsse. Blon: Marss.
Joh. Strauss: Roosid lõunast, valss.
Rupprecht: Omal jõul, marss. Lanner:
Hooviballitantsud, valss. Fučík: Gladiaa-
torite saabumine, marss. Ziehrer: Ööhul-
kurid, valss. Blankenburg: Re ni ven-
nad, marss. Strauss: Akvarellid, valss.
Unrath: Kuningas-Karl, marss. Lincke:
Armüöö laule, valss

23.50—1.00 öökonsert Heilsbergist

Praha 470,2 / 638 / 120

7.00—8.15 teateid ja muusikat
19.10 heliplaate
19.20—19.55 saksa eeskava
20.50—21.30 orkestrikontsert
21.35—22.00 klaverikontsert
22.00—23.00 ringhäälingu orkestri kontsert
23.15—23.45 heliplaate

Viin 506,8 / 592 / 120

18.40—19.35 heliplaate ★ 20.25—21.30 aja-
viitekonsert. Kavas: Suppe, Ziehrer, Joh.
Strauss jt. ★ 22.10—23.30 orkestrikontsert.
Siegl: Kontsert keelpillidele, op. 78 (alleg-
ro con bro. — Largo: allegro animato.
— Larghetto. — Finale). Siegl: „Laulud
trouduetusele“ baritonile ja orkestrile,
op. 80. Fuchs: I sümfoonia e-duur, op. 37
(Allegro molto moderato. — Intermezzo:
Presto. — Grazioso, quasi adagio. — Fi-
nale: Allegro giusto) ★ 23.50—2.00 öökons-
ert. Kavas: Suppe, Joh. Strauss, Urbach,
Mascagni, Lehar jt.

Budapest 550,5 / 545 / 120

18.00—18.50 kvintetikontsert
20.45—21.50 mustlasmuusika
22.10 Verdi helitöid ooperiork. ettekandes
23.30 tantsumuusika
24.00 salongorkestri kontsert

Bukarest 364,5 / 823 / 12

Brasov (Radio Romania) 1875/160/20
19.05—20.00 ringhäälingu orkestri kontsert.
Kavas: Fučík, Foulds, Lanner, Thomas ja
Suk ★ 20.15—21.00 kontserdi järg. Kavas:
Urbach, Artok, Clemus ja Lehar ★ 21.15—
21.45 Mozart'i kvartett f-duur ★ 22.00 ve-
ne muusika ★ 22.30—23.00 öökonsert ★
23.30 ülekanne restoranist

Pariis (Poste Parisien) 312,8/959/60

20.30 helipl. ★ 21.10—21.40 vokaalkvart.
ettek. ★ 22.45—23.15 tantsuplaate

London National 261,1 / 1149 / 50

Daventry 1500 / 200 / 25

19.30—20.15 ork.-kontsert. Kavas: Sullivan,

Leoncavallo, Mendelssohn jt. (1500) ★

20.15—21.00 instrum.-septeti konts. (1500)

★ 23.00—23.55 ork.-konts. Kavas: Holst,
Ravel, Howells, Humperdinck ★ 24.00—
1.00 tantsumuus. (1500)

Leningrad 1224,5 / 245 / 100

Leningrad 288,6 / 1040 / 10

19.00—22.30 ülekanne teatrist

Moskva „Stalin“ 360,6 / 832 / 100

22.30 tantsumuusika

Moskva Komintern 1714 / 175 / 500

11.15 saade külale ★ 19.30 helifilmi-muu-
sikat kolhoosidele ★ 21.00 õhtukontsert

Teisip. 28. aug.

Tallinn 410,4 / 731 / 20

7.00—8.30 hommikkontsert heliplaadidelt

Tallinn RKS'i kaudu

18.30 heliplaate ja reklaami

18.45 välismaisi päevauudiseid

19.00 heliplaate

19.15 kodumaisi päevauudiseid

19.30 dr. Al-er Massakas: Majanduspoliti-
line ringvaade

20.00 ülekanne Tartust

20.05 kontsert. **Juh. R. Palm.** Kvintett:

Cherubini, avam. „Anacreon“. Ponchielli:

fant. oop. „La Gioconda“. Rachmani-

noff, Prelüüd. Grieg, Peer Gynt süit

II. Yngve Sköld, Bagatell.

21.00 esperantokeelne nädalakroonika

21.10 kontserdi järg: Kvintett: Mozart,

Andantino con espressione. Lacomé, süit

„La Feria“.

21.30 kontsert heliplaadidelt Cesar Franck'i

helitöist. 1. Sümfoonilised varitsioonid

— Alfred Cortot (klaver) ja Londoni

sümf.-ork. Juh. Landon Roland. 2. „Le

chasseur maudit“ — Covent Garden'i

ooperiorkester. Juh. E. Goossens.

Tartu 579,2 / 512 / 0,5

18.30 heliplaate ja reklaami

18.45 ülekanne Tallinnast

20.00 ilma- ja taimekaitseteateid, ajanäit,-

öiendus

20.05 ülekanne Tallinnast

Lahti 1796,4 / 167 / 54

Soome keeles

18.00 viiulisoolosid. Linnavuori: Eleegia.

Dancel: Air varie. Arensky: Hällilaul.

Sarasate: Unistus

18.25 kõne ★ 19.15 laule ★ 19.40 kõne

20.05 retsitatsioon

20.30 ringh. orkestri kontsert. Solistina

Marguerite Trombini-Kazuro (Varssa-
vist). klaver. Corelli: Concerto grosso

nr. 8. Mozart: Klaverikontsert es-duur.

Kajanus: Adagietto. Sibelius: Tants-in-
termetso. Liszt: Les preludes

22.10—23.00 muusikat „Kappelist“

Helsinki 335,2 / 895 / 13,2

Rootsi keeles

18.00 Lahti ★ 18.25 kõne ★ 18.40 turuteat.

19.15 kõne ★ 19.40 laule ★ 20.05 retsitat-
sioon

20.30 Lahti

Stokholm 426,1 / 704 / 55

Motala 1357 / 221 / 30

14.00—15.00 ajaviitekonsert

15.30—16.00 hispaania muus. helipl.

18.05—18.30 lüütscharm.-kontsert

18.45—19.45 heliplaate

20.30—21.00 inglise laule klaveri saatel

21.30—22.55Gounod ooper „Faust“. ülek.

Kuninglikust Ooperist

23.10—24.00 ajaviitemuus. Auber: „Fra

Diavolo“, avam. Heinecke: Valse ro-
mantique. Sarasate: Andalusia ro-
manss. Micheli: Väike süit. Sandell:
Elu maal

Kalundborg 1261 / 238 / 60

Kopenhagen 255,1 / 1176 / 10

23.15 ajaviitekons. Kavas: Ganne, Lehar,
Fall, Kern, Keler Bela ★ 24.00—1.30 tant-
sumuusika

Luksemburg 1304 / 230 / 200

8.45—9.00 helipl. ★ 13.00—15.00 ork.-kont-
sert ja teateid

Belgia eeskava

20.40—21.00 viiulisoolosid ★ 21.20 ork.-
kontsert. Kavas: Rossini, Fall, Offenbach

jt. ★ 22.05 ork.-kontsert ja laule ★ 23.05

laule ★ 23.30 tantsumuusika

Riia 514,6 / 583 / 15

Madona 271,7 / 1104 / 20

12.05—12.30 kontsert heliplaadelt

18.05—18.30 poola muusikat helipl.

19.00—19.30 laule meeseksteti ettekandes

20.05—21.00 ooperi- ja operetimuus. Ka-
vas: Fetra, Zeller, Fall, Lincke jt.

21.20—22.00 moodsat läti muusikat vokaal-
sol. ja orkestri ettek.

22.00 uudiseid ja fantaasia ooperist „Ma-
reyke de Nymwegen“

22.30 R. Straussi helitöid (helipl.)

Varssav 1345 / 212 / 120

Kattovice 395,8 / 758 / 12

7.30 vaimulik laul

7.35, 7.53 ja 8.10 heliplaate

12.57 aeg. Krakovi fanfaarid

13.10—14.00 orkestrikonts. Kavas: Wald-
teufel, Beethoven-Kreisler jt.

14.20—14.55 Schumann: klaverikontsert or-
kestri saatel (helipl.)

17.00—18.00 ajaviitemuusika

18.15—19.00 solistide kontsert (laul, viiul)

19.15—19.45 populaarne kontsert. Kavas:

Suppe, Millöcker, Strauss jt.

20.15—20.50 ajaviitemuusika. Kavas: Fr.

Wagner, Godard, Waldteufel jt.

21.12—23.15 R. Stolz'i ooperett „Dzidzi“

23.30—24.00 tantsumuusika

Heilsberg 291,0 / 1031 / 75

6.00—6.50 heliplaate

7.00 võimlemine

7.20—9.00 hommikkontsert

17.00—18.50 pärastlõunakontsert. Kavas:

Rossini, Humperdinck, Fučík, Glinka,
Liszt jt.

20.00—20.45 viiuli ja klaveri ettekandeid

21.10—22.35 õhtukontsert. Bizet: Laste-
mängud. Puccini: aaria oop. „Madame

Butterfly“. Puccini: Musette valss oop.

„Boheme“. Lindberg: rapsoodia rootsi

rahvaviisest. Suppe: aaria oop. „Roc-
caccio“. Strauss: Valss. Luigini: Egiot-
tuse ballett-süit. Joh. Strauss: avam.

„Mustlasparun“

23.30—1.00 tantsumuusika

Königsvusterhausen 1571 / 191 / 60

7.20—9.00 varane kontsert Leipzigist

13.00—14.45 ajaviitekonsert Hamburgist

17.00—18.30 videvikkontsert Münchenist

20.00—20.10 Goethe 185 a. sünnipäev.

22.15—23.00 Saksa-Itaalia vahetuskontsert.

Kavas kammermuusika. Corelli (Toni):

Concerto grosso. Malipiero: Rispetti e

strambotti (keelp. kvartett). Casella: Se-
renaad (5 instrumendile). ülekanne

Roomast

23.30 kuus päeva üle kivide ja kändude.

Reportaaž 6-päevasõidult

24.00—1.00 oömuusikat Münchenist

Breslau 315,8 / 959 / 60

6.10—7.00 heliplaate

7.25—9.00 hommikkontsert

17.00—18.30 pärastl.-kontsert. Kavas: Au-
ber, Blon, Leuschner, Jositomo jt.

19.20—19.50 vokaalkvarteti ettek.

20.00—21.00 avalik laulmine

22.00—23.10 töölistemuusikute kontsert

23.10—23.30 raadiotehnikat

23.45—1.00 öökonsert Münchenist

Berlin-Tegel 356,7 / 841 / 100

7.20—9.00 varane kontsert

17.00—19.00 pärastl.-kontsert

19.45—20.20 noorte heliloojate helitöid

oboe ja bratše ettekandes

21.00—1.00 kirev õhtu raadionäituselt

1.00—2.00 ajaviite- ja tantsumuusika

Hamburg 331,9 / 904 / 100

7.20—8.00 varane kontsert

17.00—18.30 pärastlõunakontsert Berlinist

IV

20.45—21.00 R. Schumanni klaveripalu
21.10—21.50 puhkpillidekontsert. Streckert: Marss. Adam: avam. oop. „Kui ma oleksin kuningas“. Gounod: fant. „Faustist“. J. Strauss: Hommiklehed, valss. Lincke: Marss. Kling: Karakterpala. Schröder: Marss
21.50—22.30 komöödia
22.30—23.00 koorilaule
23.20 muusikaline vahepala
24.00 õhtukontsert. Suppe: avam. op. „Mudel“. Zeller: pop. op. „Obersteiger“. Lacombe: Kevadttervitus. Czibulka: Itaalia serenaad. Lincke: jaaniussikeste idüll op. „Lysistrata“. Blon: Lilledesoin. Joh. Strauss: Lood Viini metsast

München 405,4 / 740 / 100
7.45—8.15 heliplaate ★ 8.25 varane kontsert ★ 17.00—18.30 videvikkontsert ★ 18.50—19.10 laule ★ 20.00—21.00 puhkp.-muusikat. Suppe: Bandiitide kelmused, avam. Verdi: fant. „La Traviatast“. Strauss: Viini veri, valss. Suppe: prelüüd, koor ja tants „Pensionat'ist“. Fetras: Tirol laulus ja tantsus, popurrii. Blankenourg: Marss ★ 21.15—23.15 ballaade baritoni ettek. ★ 22.15 v. Königsvusterhausen ★ 24.00—1.00 öömuusikat

Leipzig 382,2 / 785 / 120
7.25—9.00 varane kontsert ja teateid
17.00—18.00 pärastl.-kontsert. Kavas: Weber, R. Wagner, Micheli, Joh. Strauss, Leoncavallo jt.
19.20 puhkpillikontsert
20.05—20.40 kodumuusikat viiulile, cellolale ja klaverile
21.10—21.45 metsasarvemuusikat
22.15—23.00 v. Königsvusterhausen
23.50—1.30 ooperimuusikat. Thomas: avamäng oop. „Mignon“. Lortzing: Puukinigaatants oop. „Tsaar ja puusepp“. R. Wagner: avam. „Lendav Hollandlane“. Tšaikovski: valss „Eugen Oneginist“. Mascagni: fant. „Cavalleria rusticana“. Bizet: eelmäng 3. ja 4. aktile oop. „Carmen“. Grossmann: čardas oop. „Voevodidi vaim“. Verdi: Hümn ja triumfmarss oop. „Aida“. Flotov: avam. „Martha“. R. Strauss: mel. oop. „Ariadne Naxosel“. Mozart: avam. „Figaro pulm“

Praha 470,2 / 638 / 120
7.00—8.15 teateid ja muusikat
19.20—19.55 saksa eeskava
20.10—20.40 Viini kitarritrio kontsert
21.00—23.00 opereti ülekanne
23.15—24.00 opereti ülekanne (järg)

Viin 506,8 / 592 / 120
20.35 viini laule ★ 21.10—22.10 Mozart'i messe c-moll ★ 23.10—23.30 ajaviitemuusika. Kavas: Lehar, Fudik ja Joh. Strauss ★ 23.50 järg. Kavas: Hellmesberger, Czibulka, Ziehrer jt. ★ 0.45—2.00 öökonsert heliplaadidelt

Budapest 550,5 / 545 / 120
19.30—20.30 õhtukontsert
22.10 mustlasmuusika
23.20 orkestrikontsert
0.30 tantsumuusika

Bukarest 364,5 / 823 / 12
Brasov (Radio Romania) 1875/160/20
19.05—20.30 ajaviitemuusika ★ 20.45—21.00 heliplaate ★ 21.15—22.00 sümfooniakontsert. Brahms: Traagiline avamäng; Variatsioon Haydni teemil ★ 22.15—23.00 Brahms'i IV sümfoonia e-duur ★ 23.30 heliplaate

Pariis (Poste Parisien) 312,8/959/60
19.49 ja 20.30 helipl. ★ 21.10 viini muus. ork. ettek. ★ 21.55 kammerkons. Brahms: Trio; kaks laulu

London National 261,1 / 1149 / 50
Daventry 1500 / 200 / 25
21.30—20.15 kontsert (1500) ★ 21.00—22.30 promenaadikonts. ★ 23.20 tantsuplaate ★ 23.30—1.00 tantsumuus. (1500)

Leningrad 1224,5 / 245 / 100
Leningrad 288,6 / 1040 / 10
19.00—22.30 ülekanne teatrist

Moskva „Stalin“ 360,6 / 832 / 100
18.30 ooperi ülekanne ★ 22.30 tantsumuusika

Moskva Komintern 1714 / 175 / 500
11.15—12.15 muus. „Sevilla habemeajast“ ★ 18.30 orkestrikontsert ja helipl. ★ 19.30 saade kolhoosidele ★ 21.00—22.00 õhtukontsert

Keskn. 29. aug.

Tallinn 410,4 / 731 / 20

7.00—8.30 hommikkontsert heliplaadidelt
Tallinn RKS'i kaudu
18.30 heliplaate ja reklaami
18.45 välismaisi päevauudiseid
19.00 heliplaate
19.15 kodumaisi päevauudiseid
19.30 „Kaja“ peatoimetaja H. Oiderman: Ida-pakti küsimus
20.00 ülekanne Tartust
20.05 kontsert. Juh. R. Palm. Kvintett: Suppe, avam. „Luuletaja ja talupoeg“. Platen, idamaine süit „Niili kaldail“. Toselli, serenaad nr. 2. Verdi fant. oop. „Rigoletto“. Moszkovski, Kontsertvalss. Ketelbey, Fuji-Sani nägemus. Keler Bela, Rohtlaane poeg. Siede, marss „Lilled korso“

21.15 põllumajanduslikke teateid
21.30 vana tantsumuusikat heliplaadidelt

Tartu 579,2 / 512 / 0,5
18.30 heliplaate ja reklaami
18.45 ülekanne Tallinnast
20.00 ilmateade ja ajanäitaja-õendus
20.05 ülekanne Tallinnast

Lahti 1796,4 / 167 / 54
Helsinki 335,2 / 895 / 13,2
18.00 lastetund
19.15 cellokontsert. Schubert-Cassado: Kontsert a-moll
19.35 kõne ★ 19.55 ungari laule
20.15 kõne
20.35 tantsumuusika
21.00 lõbusaid anekdoote
21.15 tantsumuusika järg
22.10—23.00 muusikat „Kappelist“

Peegleid, mööbelklaase, autoklaase, aknaklaase ja mererohtu soodsamate hindadega soovitab

Peeglitööstus-kaubanduskontor

A. PLÄTZER

Tallinn, Liivalaia 44, tel. 457-97

Stokholm 426,1 / 704 / 55
Motala 1357 / 221 / 30

14.30 ajaviitemuusika
15.30—16.00 laule ja löötsharmonika ettekanded
19.00—20.00 heliplaate
20.45—21.15 solistide-eeskava (laul ja klaver). Wolf'i laule. Ravel: sonatiin fis-moll. Schubert'i laule
21.45—22.45 ajaviitemuusika. Stanford: Süit. Pergament: Canzonetta. Sköld: Intermetso. Ple: Öe Klaara aed; Lööke. Pick-Mangiagalli: Harlekiini tants. Cadman: Taevasiniste järvede maal. Debussy: Kuupaiste. Granados: Intermetso. Trevillot: Pavane. Turina: Habanera
23.00—24.00 moodne tantsumuusika

Kalundborg 1261 / 238 / 60
Kopenhagen 255,1 / 1176 / 10
21.00—22.00 Schuberti ja Straussi helit. orkestri ettek. ★ 22.30—23.00 kirikukoori

konts. ★ 23.15 šoti laule ★ 23.35 viiuliduette ★ 23.50—1.30 tantsumuusika

Luksemburg 1304 / 230 / 200
8.45—9.00 heliplaate ★ 13.00—15.00 orkestri kontsert ja teateid

Austria eeskava
19.30—20.30 kirev kontsert ★ 20.35—21.00 ork.-kontsert. Kavas: Mendelssohn, Aletter, Amadei jt. ★ 21.20 viini muusikat ork. ettek. Kavas: Ziehrer, Suppe, Kreisler jt. ★ 22.05 orkestrikontsert ★ 22.30 klaveripalu ★ 22.50 vokaalsoliste ★ 23.20 tantsuplaadid

Riia 514,6 / 583 / 15
Madona 271,7 / 1104 / 20

7.00 läti laule ★ 7.05 võimlemine
7.40—8.10 valsse heliplaadelt
12.05—12.30 kontsert heliplaadelt
18.30—19.00 operetimuusikat. Kavas: Lincke, Suppe
19.30—20.00 läti muusikat mandol.-ork. ettekandes
21.30 lüürilist muusikat orkestri ettek. Kavas: J. S. Bach, Elgar, Kreisler, Rachmaninov jt.
21.25—23.00 läti laule
22.15 orkestrikontsert. Kavas: Rossini, Massenet, Delibes jt.

Varssav 1345 / 212 / 120
Kattovice 395,8 / 758 / 12

7.30 vaimulik laul
7.35, 7.53 ja 8.10 heliplaate
13.10—14.00 ajaviitemuusika (helipl.)
14.05—15.00 orkestrikontsert
17.00—18.00 viini laule ja valsse helipl.
18.15—19.00 kammermuusikat trio ettek. (viiul, čello ja klaver)
19.15—19.45 laule baritoni ettekandes
20.15—21.00 ajaviitemuusika
21.12—21.50 orkestrikontsert ja laule. Kavas: Strauss, Mattei jt.
22.12—23.00 kontserdi järg. Kavas: Katscher, Javorski jt.
23.15—24.00 tantsum. kohvik „Europa'st“

Heilsberg 291,0 / 1031 / 75

6.00—6.50 heliplaate
7.00 võimlemine
7.20—9.00 hommikkontsert
17.00—18.50 pärastlõunakontsert. Kavas: Schubert, Liszt, Micheli, Waldteufel, Armandola jt.
20.25—21.00 armastuslaule soprani ettek.
22.00—23.00 õhtukontsert. Liszt: Les Préludes, sümf. luuletis. Chopin: Kontsert klaverile ja ork. e-moll
23.00—23.15 v. Königsvusterhausen
23.45—1.00 tantsumuusikat Breslaust

Königsvusterhausen 1571 / 191 / 60

7.20—9.00 varane kontsert Danzigist. Kavas: Joh. Strauss, Gollmann, Berlioz, Liszt, Brahms jt.
13.00—14.45 lõunakonts. Dresdenist. Lortzing: Avam. koomilisele oop. „Ooperiproov“. Mozart: Saksa tantsud. Zilcher: Süit. Bantock: vene stseenid: a) Tule juures. b) Masurka. c) Polka. d) Valss. e) Kasakate tants
16.40 vanu ja uusi tantsuvorme. Bach: Prantsuse süit e-duur. Schubert-Liszt: Öhtu Viinis (klaver)
17.00—19.00 sõjapäekontsert. Otten: Marss. Leutner: Pidulik avamäng. Schattmann: Marss. Kuhlau: avam. „Lepakungas“. Secker: kaks marssi. Blon: Dramaatiline avam. Joh. Strauss: Vibratsioonid, valss. Grieg: katkeid „Sigurd Jorsalfarist“. Prager: Jahifantaasia. Schwittmann: Marss. Leuschner: Marss
19.50—20.30 kuulsaid viiulisoolisid. Schubert: Duo op. 162. Fiocco: L'Anglaise. Rameau: Tamboriin. Pugnani: Menuett. Beethoven: Sonata d-duur
20.30—21.00 itaalia keele tund
21.30—22.35 kirev tund
23.00—23.15 ringhäälingukõnelejate võistluse lõpptulemus
24.00—1.00 valitud heliplaate

Breslau 315,8 / 959 / 60
 6.10—7.00 heliplaate
 7.25—9.40 hommikkonsert
 17.00—19.00 pärastl.-kants. Kavas: Blankenburg, Boieldieu, Schubert, Hruby, Joh. Strauss jt.
 20.00—21.00 uusi heliplaate
 22.00—23.00 kontsert. Beethoven: Klaverikonsert c-duur, Haydn: Sümfoonia nr. 12, b-duur
 23.45—1.00 tantsumuusika

Berliin-Tegel 356,7 / 841 / 100
 7.20—9.00 varane kontsert
 17.00—19.00 pärastl.-kontsert Königsvesterhausen
 19.30—20.00 klassilist klaverimuus. Mozart: Sonata f-duur. Beethoven: a) Kolm bagatelli. b) Rondo g-duur
 20.00—20.20 Schuberti laule baritoni ettek. 20.20—20.40 rahvalaule
 21.00—1.00 „Kiidulaul tööle“ — muusikaliine kuuldemäng
 1.00—2.00 ajaviite- ja tantsumuusika

Hamburg 331,9 / 904 / 100
 7.20—8.00 hommikkonsert
 17.00—18.30 pärastl.-kontsert. Kavas: Künneke, Rachmaninov, Bullerian, Tšaikovski jt.
 20.00—20.40 sümfooniaork. kontsert. Beethoven: Võidu-marss „Tarpeja'st“. Sommer: Piduulikud helid. Kleinmichel: Pidu-marss es-duur. Hartung: Piduulik avamäng. Larsen: Suur peo-polonees 23.00 v. Königsvesterhausen
 24.00 norra rahvalaule ja -viise tenori ettekandes
 0.30 Jos. Haydni keelp. kvartett d-duur, op. 20. Allegro di molto — Un poco adagio offettuos — Menuett (allegretto alla zingarese) — Presto scherzando

München 405,4 / 740 / 100
 8.25 varane kontsert ★ 17.00—18.30 kirev pärastlõuna ★ 20.00—21.00 kirev helipl.-kontsert ★ 22.00—23.00 kirev tund ★ 24.00—1.00 öömuusikat

Leipzig 382,2 / 785 / 120
 7.25—9.00 varane kontsert
 19.20—20.00 iseloomustavät mandol.-muusikat. Kollmaneck: Orientaalne marss. Silvestri: Montenegrolanna. Kollmaneck: Pustalapsed. Leiss: Mängukell. Munier: Veneetsia nocturno. Ritter: Bolero. Fahr: Öhtumuusikat veel, serenaad. Weichert: Ursula, intermetso
 20.00—20.35 Brahmsi laule kammerkoori ettekandes
 22.00—23.00 öhtu Vana-Viinis. Kaasteg.: orkester, sopran ja tenor. Kavas: Joh. Strauss, Millöcker, Thomas, Jos. Strauss, Schrammel, Ziehrer jt.
 23.00—23.20 v. Königsvesterhausen
 23.50—1.00 tantsumuusika

Praha 470,2 / 638 / 120
 7.00—8.15 teateid ja muusikat
 19.20—19.55 saksa eeskava
 20.10—21.10 erootilisi duette oopereist
 21.25—21.40 mandol.-kvarteti ettek. 22.40—23.00 trio klarnetile, kornetile ja klaverile
 23.15—23.45 heliplaate

Viin 506,8 / 592 / 120
 20.15—24.00 opereti ülekanne ★ 0.20—2.00 öökonsert. Kavas: Mendelssohn-Barholdy, Puccini, Schubert, Kalman, Lehar, Zeller, Morena

Budapest 550,5 / 545 / 120
 18.40—19.15 klaverikonsert
 19.55—21.00 orkestrikonsert
 21.50—22.40 jazzmuusika
 23.00 mustlasmuusika
 23.45 öhtukonsert. Kavas: Lanner, Bizet, Strauss jt.

Bukarest 364,5 / 823 / 12
Brasov (Radio Romania) 1875/160/20
 19.05—20.00 ringhäälingu orkestri pärastlõunakonsert. Kavas: Joh. Strauss, Waldteufel, Jos. Strauss, Lehar, Lanner jt. ★

20.15—21.00 kontserdi järg. Kavas: Dinicu, Paschill ja Sykora ★ 21.15—21.45 ettekanded viiulil. Kavas: Neaga, Dominic ja Golestan ★ 22.00 lauluettekanded ★ 22.30 kuni 23.00 moodne muusika ★ 23.00 ülekanne restoranist „Cina“

Pariis (Poste Parisien) 312,8/959/60
 19.49 ja 20.30 helipl. ★ 21.10 Verdi ooper „Traviata“ (helipl.)

London National 261,1 / 1149 / 50
Davertry 1500 / 200 / 25
 19.30 ajav.-muus. (1500) ★ 20.30 viiulikonsert ★ 21.00—21.55 Coleridge-Taylori helit. ork. ettek. ★ 23.25 tantsuplaate ★ 23.30—1.00 tantsumuus. (1500)

Leningrad 1224,5 / 245 / 100
Leningrad 288,6 / 1040 / 10
 19.00—22.30 ülekanne teatrist

Moskva „Stalin“ 360,6 / 832 / 100
 22.30 tantsumuusika

Moskva Komintern 1714 / 175 / 500
 11.15—12.15 kontsert ★ 18.30 kontsert

Neljap. 30. aug.

Tallinn 410,4 / 731 / 20
 7.00—8.30 hommikkonsert heliplaatidelt
 Tallinn RKS'i kaudu
 18.30 heliplaate ja reklaami
 18.45 välismaisi päevauudiseid
 19.00 heliplaate
 19.15 kodumaisi päevauudiseid
 19.30 dr. E. Kirschenberg: Vanemate kasvatuses
 20.00 ülekanne Tartust
 20.05 kontsert. **Juh. R. Palm.** Kvintett: Mozart, avam. „Titus“. Urbach, fant. „Nii rääkis Meyerbeer“. Franck, Aeglane tants. Mozart, Ave verum. Delibes, ballett-süit „Sylvia“. Gunnar Ek, Hällilaule. Gounod, fant. oop. Romeo ja Julia“. Nedbal, Valse triste. Rozycki, valss balletist „Pan Twardowski“

21.30 **Johann Strauss'i valsse heliplaatidelt.**
 1. „Roosid lõunast“ — Parlophoni ansambel. 2. „Kus sidrunid õitsevad“ — Viini filharmooniaork. Juh. Karl Alwin. 3. „Ilusal sinisel Doonaul“ — Maria Ivo-gün (sopran). 4. „Armastuslaulud“ — Marek Weber'i orkester. 5. „Lood Viini metsast“ — Parlophoni ansambel

Tartu 579,2 / 512 / 0,5
 18.30 heliplaate ja reklaami
 18.45 ülekanne Tallinnast
 20.00 ilmteade ja ajanäitaja-õendus
 20.05 ülekanne Tallinnast

Lahti 1796,4 / 167 / 54
Soome keeles
 18.00 Viipuri suveork. kontsert. Balfe: avam. „Mustlanna“. Offenbach: Mel. oop. „Hoffmanni lood“. Kauppi: Pasi-laule. Dvorak: Slaavi tants nr. 2. Strauss: Lood Viini metsast, valss
 19.15 kõne
 19.35 viiulisoolosid. Kaski: Serenaad. Ernst: Eleegia. Godovsky: Vana-Viin. Sarasate: Andalusia romanss
 20.00 kõne
 20.25 ringh. orkestri kontsert. Verdi: Mel. oop. „Don Carlos“. Mascagni: Rosa romanss. Leoncavallo: Mattinata. Capua: O sole mio
 21.00 lugemistund
 21.30 kontserdi järg. Strauss: valss, čardas ja polka operetist „Rüütel Pasman“; Radetsky marss
 22.10—23.00 muusikat „Kappelist“

Helsinki 335,2 / 895 / 13,2
Rootsi keeles
 18.00 Lahti ★ 19.15 kõne ★ 19.35 Lahti
 20.00 kõne ★ 21.20 Lahti

Stokholm 426,1 / 704 / 55
Motala 1357 / 221 / 30
 14.00—14.30 klaverikonsert. Benatzky: Viinivalss. Freeman: Foxtrot. Silver-Ken-

ny-David: Foxtrot-intermetso. Aivaz: Tango. Akst: Dinah, foxtrot
 15.00—16.00 ajaviitemuusika
 17.05 palvetund
 17.30—18.45 vaimulikke laule
 19.15—20.00 heliplaate
 20.30—21.15 ajaviite-eeskava
 21.45—22.30 öhtu-eeskava. Bellman'i laule. Schubert: sonatiin g-moll viiulile ja klaverile (Allegro giusto. — Andante. — Menuetto. — Allegro moderato). Rahvalaule
 23.00—24.00 orelikonsert (kaasteg. laul ja čello). Bach: Prelüüd ja fuuga es-duur. Corelli: Prelüüd. Vivaldi: Largo. Giordani: Caro mio ben. Verdi: Confutatio maledictis „Requiem'ist“. Ronchini: Aaria. Faure: Sicilienne. Melartin: Hümni; Rosa rorans bonitatem. Händel: Andante „Faramondo'st“. Bossi: Marchia di prozessione

Kalundborg 1261 / 238 / 60
Kopenhagen 255,1 / 1176 / 10
 21.00 helipl. ★ 21.15—22.15 kants. ülekanne. Salzburgist (v. Viini) ★ 22.25—22.45 inglise čembalomuus. ★ 23.00 vene ajaviitemuus. Kavas: Oleg, Ostroumov, Demidov, Dobrohotov ★ 23.50—1.30 tantsumuusika

Luksemburg 1304 / 230 / 200
 8.45—9.00 heliplaate ★ 13.00—15.00 ork.-kontsert ja teateid
 Saksa eeskava
 19.30—20.30 kirev kontsert ★ 20.35—21.00 helipl. ★ 21.20 ringh. ork. kontsert. Kavas: Offenbach, Hall, Massenat, Gillet, Unger jt. ★ 22.15 Saksa heliloojaid. Kavas: Wagner, Schumann, Weber ★ 23.25 tantsuplaate

Riia 514,6 / 583 / 15
Madona 271,7 / 1104 / 20
 12.05—12.30 kontsert heliplaadelt
 18.30—19.00 läti muusikat ork. ettekandes
 20.05—21.05 muusikat Thomas ja Gounod oopereist
 21.25 aariaid läti oopereist
 21.45—22.30 muusikat Thomas ja Gounod oopereist (järg)
 22.30 heliplaate

Varssav 1345 / 212 / 120
Kattovice 395,8 / 758 / 12
 7.30 vaimulik laul
 7.35, 7.53 ja 8.10 heliplaate
 12.57 aeg. Krakovi fanfaarid
 13.10—14.00 salongorkestri kontsert
 14.20—15.00 populaarsest muusikat helipl.
 17.00—18.00 ajaviitekontsert
 18.15 populaarseid laule
 18.40—19.00 viiulisoolosid. Kavas: Händel-Flesch, Vladigeroff, Vieniavski jt.
 20.15—20.50 ajaviitemuusika (helipl.)
 21.10—23.05 Viini filharmooniaork. kontserdi ülekanne Salzburgist. **Juhatab A. Toscanini**
 23.15—24.00 tantsumuusika

Heilsberg 291,0 / 1031 / 75
 6.00—6.50 heliplaate
 7.00 võimlemine
 7.20—9.00 hommikkonsert
 17.00—19.00 pärastl.-kontsert. Kavas: Cherubini, Dvorak, Fučik, Auber, Ziehrer ja teisi
 20.00—20.30 ilmalikku orelimuusikat
 22.15—23.00 kammermuusikat. Schubert: Keelp. kvartett g-duur. Allegro molto moderato — Andante un poco moto — Scherzo Allegro Vivace — Allegro assai
 23.30—1.00 tantsumuusika

Königsvesterhausen 1571 / 191 / 60
 7.20—9.00 varane kontsert Berliinist
 13.00—13.55 lõunakonsert Breslaust
 14.00—14.45 heliplaate
 16.40—17.00 marss ja valsse heliplaadelt
 17.00—18.45 pärastl.-kontsert. Halvorsen: Bojaaride tulek. Dvorak: kaks legendi. Puccini: fantaasia oop. „Tosca“. Grieg: Norra tantsud. Eilenberg: Kellamängu-gavott. Lincke: Lysistrata-valss. Suppe:

humoristlikke variatsioone ühe laulu teemil. Ketelbey: Hiina templiaias. Joh. Strauss: Valss. Blankenburg: Marss

19.00—19.40 klassilist ja moodsat klaverimuusikat

20.00—20.30 kontsert heliplaadelt

21.10—23.00 kirev muusika (orkester ja solistid)

23.30—23.45 reportaaži rahvusvahelisest kuuepäevasõidust

24.00—1.00 Argentiina politseikapelli kontsert. Ülekanne Buenos Airesest

Breslau 315,8 / 959 / 60

6.10—7.00 heliplaate

7.25—9.00 hommikkontsert

17.00—18.30 pärastl.-kontsert. Kavas: Smetana, Gungl jt.

18.55—19.25 čellokontsert. Sammartini: Sonaat g-duur. Beethoven: 12 variatsiooni Mozarti teemil

21.15—23.00 v. Königsvesterhausen

23.00—23.20 heliplaate

23.45—1.00 tantsumuusika

Berliin-Tegel 356,7 / 841 / 100

7.20—9.00 varane kontsert

17.00—19.00 pärastl.-kontsert. Kavas: Keller-Bela, Graener, Waldteufel, Leoncavallo, Glasunov jt.

19.30 Teised maad — teised saatjad. Meie kuuleme Euroopat!

20.10—20.40 R. Schumanni sonaat klaverile ja viiulile d-moll

22.00 Beethoven: a) Sonaat klaverile ja čellole c-duur. Andante, Allegro vivace — Adagio — Allegro vivace. b) Keelp. kvartett cis-moll, op. 131

22.50—23.20 lõbus raadiostseen rahvalaulega

23.50—2.00 öömuusika (helipl.)

Hamburg 331,9 / 904 / 100

7.20—8.00 hommikkontsert

17.00—18.30 pärastl.-kontsert

21.10—23.00 tantsumuusika

24.00 ajaviitemuusika

0.30 öömuusika. Kavas Suppe operetimuusika

München 405,4 / 740 / 100

7.45—8.15 helipl. ★ 52.8 varane kontsert ★

17.00—18.30 varane kontsert ★ 18.50—19.30 Bellmann-laule ★ 21.10—22.40 saksa rahvamuusikat ★ 23.20 vahe-eeskava ★ 24.00—1.00 öömuusikat

Leipzig 382,2 / 785 / 120

7.30—9.00 varane kontsert ja teateid

17.00—18.30 pärastlõunakontsert

19.20—20.35 kirev tund

21.10—22.20 „Pudelikirat“ — kuuldemäng

22.20—23.20 klassilisi sonaate viiulile ja klaverile. Bach: Sonaat e-duur. Mozart: Sonaat, nr. 377. Beethoven: Sonaat c-moll

Praha 470,2 / 638 / 120

7.00—8.15 teateid ja muusikat

19.10—19.55 saksa eeskava

20.10—20.35 kontsert noortele

20.50—21.10 ettekandeid saksofonil

21.15—23.05 Viini filharmooniaork. kontserdi ülekanne Salzburgist. Juh. A. Toscanini (v. Viini)

23.20—24.00 šrammelmuusika

Viin 506,8 / 592 / 120

19.05—19.45 Brahms: Sümfonia d-duur (helipl.) ★ 21.15 sümfonia-kontsert. Cherubini: avam. oop. „Anakreon“. Brahms: III sümfonia f-duur, op. 90 (Allegro con brio. — Andante. — Poco allegretto. — Allegro). Debussy: L'après midi d'un Faune ★ Berlioz: La Reine Mab ★ Bach-Respighi: Passacaglia. Ülek. Salzburgist. Juhatab A. Toscanini ★ 23.05—23.30 õhtukontsert. Kavas: Gilbert, Beeth, Lehar jt. ★ 23.50 järg. Kavas: Wacek-Frey, Leopoldi, Ascher jt. ★ 0.45 öökontsert. Biedermeier-kvarteti ettekandeid (I viiul, II viiul, harmoonika ja kitarr)

Budapest 550,5 / 545 / 120

18.30—19.45 salongork. kontsert

20.00—20.50 mustlasmuusika

21.10—23.10 Viini filharmooniaork. kontserdi ülekanne Salzburgist. Juhatab A. Toscanini (v. Viini)

23.30 mustlaskapelli ettek. 0.10 tantsumuusika

Bukarest 364,5 / 823 / 12

Brasov (Radio Romania) 1875/160/20

19.05—20.00 ajaviitemuusika. Kavas: Mendelssohn, Grieg, Schubert-Berte ja Urbach ★ 20.15 järg. Kavas: Golestan, Jos. Strauss, Foerster, Translateur jt. ★ 21.00 Bizet' ooper „Carmen“ heliplaadidelt

Pariis (Poste Parisien) 312,8/959/60

19.45 ja 20.30 helipl. ★ 21.15 vana muusikat ★ 21.50—22.45 ork.-kontsert

London National 261,1 / 1149 / 50

Daventry 1500 / 200 / 25

19.30 ork.-kontsert (1500) ★ 20.30 üliõpilaslauale (1500) ★ 21.00—22.40 promenaadikontsert. Kavas: Boyce, Kelly, Brahms jt. ★ 24.00—1.00 tantsumuus. (1500)

Leningrad 1224,5 / 245 / 100

Leningrad 288,6 / 1040 / 10

19.00—22.30 ülekanne teatrist

Moskva „Stalin“ 360,6 / 832 / 100

19.30 kontsert ★ 22.30 tantsumuusika

Moskva Komintern 1714 / 175 / 500

12.15 kontsert ★ 17.30 kontsert. Kavas: Reger, Saint-Saens, Massnet, Leoncavallo jt. ★ 19.30 heliplaate ★ 21.00 õhtukontsert helipl.

Reedel 31. aug.

Tallinn 410,4 / 731 / 20

7.00—8.30 hommikkontsert heliplaadidelt

Tallinn RKS'i kaudu

118.00 heliplaate ja reklaami

18.15 välismaisi päevauudiseid

18.30 heliplaate

18.45 kodumaisi päevauudiseid

19.00 „Eesti nädala“ avamisaktus „Estonia“ kontsertsaalist. 1. Avakõne — dir. A. Merits. 2. Vaimulik osa — piiskop dr. H. B. Rahamägi. 3. Viiulisoolosid — Rudolf Palm. 4. Majandusministri K. Selter'i aktusekõne. 5. Laulusoolosid — Ida Aav-Loo (sopran). 6. Lõppsõna. Klaveril ja orelil saadab P. Pressnikoff

20.30 ülekanne Tartust

20.35 kontsert. Juh. R. Palm. Kvintett: Kalliwoda, Pidulik avamäng. Mozart, fant. oop. „Võlflööd“. Schmalstich, Armastusromanss. Bayer, Humoresk. Jošitomo, Ida-Aasia süit. Joh. Strauss, valss „Laguunid“. Sven Sköld, popurrii „Sjögreni helid“. Drigo, ballett-süit „Nõutud mets“. Jessel, marss „Hommikupuna“.

TRIKOOTÕOSTUS E. KOPPE, Tallinn

Lai tän. 9, tel. 454-11

Müük suurel ja väiksel arvul

Tartu 579,2 / 512 / 0,5

18.00 heliplaate ja reklaami

18.15 ülekanne Tallinnast

20.30 ilma- ja taimekaitseteateid, ajanäit.-õendus

20.35 ülekanne Tallinnast

Helsinki 335,2 / 895 / 13,2

Sooime keeles

18.00 lugemistund ★ 18.25 laule

19.15 klarnetisoolosid. Weber: 2 osa klarnetikontserdist. Schubert: Serenaad. Hofmann: Polonees

19.40 kõne

20.00 ringh. ork. kontsert. Guiraud: Karneval. Strauss: Keisrivalss. — Laule. — Hrubby: Viini spetsialiteetid. Berlioz: Rakoczy-marss

21.00 vestlus ★ 21.20 heliplaate

22.10—23.00 muusikat „Kappelist“

Lahti 1796,4 / 167 / 54

Rootsi keeles

18.00 laule ★ 18.20 kuuldemäng

19.15 Helsinki ★ 19.40 kõne

20.00 Helsinki ★ 21.00 vestlus

21.20 Helsinki

Stokholm 426,1 / 704 / 55

Motala 1357 / 221 / 30

14.00—15.00 ajaviitemuusika ülekanne Kopenhaagenist

15.30—16.00 heliplaate

18.05—18.20 mängumeeste-muusika

18.45—19.45 heliplaate

20.45—22.15 ringhäälingu orkestri kontsert (kaasteg. viiul ja čello). Haydn: sümfonia es-duur (Adagio. — Allegro con spirito. — Andante. — Menuetto. — Allegro con spirito). Brahms: kontsert a-moll viiulile ja čellole orkestri saatel (Allegro. — Andante. — Vivace non troppo). Reger: Balletisüit

23.00—24.00 ajaviitemuus. Joh. Strauss: avamäng op. „Mustlasparun“. Haydn: saksa tantsud. Micheli: Valse berceuse. Grainger: Taluaed. Taeye: Hommik-meloodia Arlette'le. Benatzky: Tango. Dvorak: Humoresk. Zimmer: Mosaik, popurrii

Kalundborg 1261 / 238 / 60

Kopenhagen 255,1 / 1176 / 10

21.10 trio ettek. (viiul, čello ja klaver) ★

23.05—24.00 orkestrisüite. Kavas: Telemann, Debussy, Rosenberg ★ 24.00—1.30 tantsumuusika

Luksemburg 1304 / 230 / 200

8.45—9.00 heliplaate ★ 13.00—15.00 ringh. orkestri kontsert ja teateid

Hollandi eeskava

19.30—20.30 kirev kontsert ★ 20.35 ork.-kontsert. Kavas: Lehar, Luigini, Ketelbey jt. ★ 21.50 instrumentaalsoliste ★ 22.30 kontsert ★ 23.30 tantsumuusika

Riia 514,6 / 583 / 15

Madona 271,7 / 1104 / 20

7.00 koraal ★ 7.05 võimlemine

7.40 varane kontsert

12.05—12.30 heliplaate

17.15—17.40 laule heliplaadelt

18.10—18.40 sümfoniilist muusikat helipl.

19.10—19.30 laule klaveri saatel

20.05—21.00 čehhi muusikat orkestri ettek. Kavas: Dvorak, Smetana

21.20—22.00 Emilis Darziņi mälestuskonts. 22.30 valsse heliplaadelt

Varssav 1345 / 212 / 120

Kattovice 395,8 / 758 / 12

7.30 vaimulik laul

7.35, 7.53 ja 8.10 heliplaate

12.57 aeg, Krakovi fanfaarid

13.10—14.00 populaarne muusika (helipl.)

14.05—14.55 salongork. kontsert

17.00—17.40 mandol.-ork. kontsert. Kavas: Oscheit, Translateur, Fučík, Jošitomo jt.

17.40—18.00 viiulisoolosid (helipl.)

18.30—19.00 solistide kontsert (sopran, bass)

19.15—19.45 klaverikontsert

20.15—20.50 tantsuplaate

21.12—21.50 populaarne kontsert. Kavas: Čaikovski, Wagner, Thomas, Rubinstein

23.12—23.00 kontserdi järg

23.15—24.00 tantsumuusikat kohvik „Europa“st

Heilsberg 291,0 / 1031 / 75

6.00—6.50 heliplaate

7.00 võimlemine

7.20—9.00 hommikkontsert

17.00—18.50 pärastlõunakontsert. Kavas: Beethoven, Svendsen, Massenet, Rich. Strauss, Ketelbey, Delibes jt.

20.00—20.20 heliplaate	22.00—23.00 kontsert Hollandi rahvuspüha puhul. Kaasteg.: solistid ja kvartett	Lahti	1796,4 / 167 / 54
21.15 v. Königsvusterhausen	23.15—23.45 heliplaate	Helsinki	335,2 / 895 / 13,2
24.00—1.00 tantsumuusika		17.00 heliplaate ★ 18.00 kõne	
Königsvusterhausen 1571 / 191 / 60		18.30 vesteid ★ 19.15 kõne	
7.20—9.00 varane kontsert	Viin 506,8 / 592 / 120	19.35 laule pimedate ettekandes	
13.00—13.55 lõunakontsert Breslau	19.10—19.40 laule ka aariaid ★ 22.45—23.30 ja 23.50—0.45 õhtukontsert. Kavas: Ziehrer, Stefanides, Weber, Benatzky, Fall, Armandola jt. ★ 0.45—2.00 öökonsert. Kavas: Zeller, Ivanovici, Stolz, Fučik jt.	20.00 kuuldemäng	
14.00—14.45 heliplaate		20.30 ringh. orkestri kontsert. Puccini: Mel. oop. „Madame Butterfly“	
16.15—16.40 väike tants-intermetso	Budapest 550,5 / 545 / 120	20.55 vestlus	
17.00—18.30 videvikkontsert Münchenist	20.00—30.45 klaverikontsert	21.15 kontserdi järg. Linsen: Suvapäev Kangasalas. Sihvo: mel. näidendist „Jahimehe mõrsja“. Merikanto: Suveöö, idüll. Similä: Vana marss	
19.10—19.55 romantilist kammermuusikat. Schumann: kolm romanssi oboele ja klaverile. Brahms: „Metsasarve-trio“	21.00—22.15 ooperiorkestri kontsert. Kavas: Svendsen, Rubinstein, Strauss jt.		
21.15 rahvustund. E. Humperdincki helitüüd. 1. Avam. „Okasroosike“. 2. Kõne Humperdinckist. 3. Mauri rapsoodia	22.35 mustlasmuusika	Stokholm 426,1 / 704 / 55	
22.20—23.00 orkestrikonts. Humperdinck: süit „Veneetsia kaupmees“. Boieldieu: avam. „Valge daam“. Balan: Humoresk. Nielsen: kaks pala orkestrile. a) Paan ja Syrinx. b) Kukkede tants oop. „Maskeraad“	23.20 kammermuusikat Waldbauer-Kerpely kvarteti ettekandes	Motala 1357 / 221 / 20	
24.00—1.00 öömuusikat Kölnist	0.30 tantsumuusika	15.00—16.00 ajaviitemuusika	
Breslau 315,8 / 959 / 60	Bukarest 364,5 / 823 / 12	16.20—17.00 ajaviite-eeskava	
6.10—7.00 heliplaate	Brasov (Radio Romania) 1875/160/20	17.20—18.00 solistide-eeskava (kaastegev.: flööt, klarnet ja saksofon). Popp: fantaasia ühe saksa rahvalaulu teemil flöödile ja klaverile. Terschak: Kontsert-Caprice. Popp: ööbiku-serenaad. Saint-Saens: Tarantella flöödile ja klarnetile. Saksofoni kompositsioone	
7.25—9.00 hommikkontsert	19.05—20.00 ajav.-kontsert ★ 20.05 ringh. ork. kontsert. Kavas: Golestan, Strauss, Förster jt. ★ 21.15—21.45 klaverikonts. ★ 22.00 laule klaveri saatel ★ 23.30 rumeenia rahvusmuus. (banjo ja mandoliin)	18.30—19.30 heliplaate	
17.00—18.30 pärastl.-konts. Kavas: Bach, Giordano, Joh. Strauss, Suppe jt.	Pariis (Poste Parisien) 312,8/959/60	20.00—20.30 muusikat	
20.00—20.45 uusi heliplaate	19.58 ja 20.30 helipl. ★ 21.12—23.20 ork.-kontsert. Kavas: Mendelssohn, Pienne, Debussy jt.	21.00 vana tantsumuusika	
21.15—22.20 v. Königsvusterhausen	London National 261,1 / 1149 / 50	22.00 moodne tantsumuusika heliplaadidelt	
23.45—1.00 mitmesuguste rahvaste tants. Mussorgski: Khovantsina. Pärsia tantsud. Borodin: Polovetside tantsud. Strecke: Ulemsileesia tantsud. Aulin: Rootsi tantsud. Grainger: Inglise tants. Granados: Hispaania tants. Sinigaglia: Piemonti tants	Daventry 1500 / 200 / 25	23.00—1.00 moodne tantsumuusika orkestrilt	
Berlin-Tegel 356,7 / 841 / 100	19.30—20.15 kergelt inglise muus. (1500) ★	Kalundborg 1261 / 238 / 60	
7.20—9.00 varane kontsert	21.00—21.40 puhkp.-orkestri kontsert ★	Kopenhagen 255,1 / 1176 / 10	
17.00—19.00 pärastl.-konts. Kavas: Beethoven, Svendsen, Massenet, Ketelbey jt.	23.25 tantsuplaate ★ 23.30—1.00 tantsumuus. (1500)	21.00 klaverisool. ★ 22.00 ork.-konts. Kavas: Weinberg, Hubay, Liszt ★ 22.45—23.00 vokaalduette ★ 23.15 popul. viini muus. ★ 24.00—1.15 tantsumuusika	
19.05 raamatutetund	Leningrad 1224,5 / 245 / 100	Luksemburg 1304 / 230 / 200	
19.30—20.00 laule tenori ettekandes	Leningrad 288,6 / 1040 / 10	8.45—9.00 heliplaate ★ 13.00—15.00 kontsert ja teateid	
21.15—22.30 v. Königsvusterhausen	21.00—22.00 sümfooniakontsert ★ 22.00—22.30 heliplaate	Prantsuse eeskava	
22.30—22.50 Joh. Seb. Bach'i väikseid prelüüde ja koraal-fantaaasiaid	Moskva „Stalin“ 360,6 / 832 / 100	19.30—20.30 kirev kontsert ★ 20.35—22.00 kirev kontsert helipl. Kavas: Bizet, Leococq, Saint-Saens, Debussy jt. ★ 22.05 gala-kontsert. Kavas: Beethoven, Bergers, Chopin jt. ★ 23.10 ajav.-muusika ★ 24.00 tantsumuusika helipl.	
23.40 Jos. Haydn: a) „Ariadne Naxosel“, soolostseen aldile ja orkestrile. b) Sümfoonia nr. 1 es-duur. Adagio: Allegro con spirito — Andante — Menuetto — Allegro con spirito	22.30 tantsumuusika		
0.30—1.00 kõne Saksa kunstist	Moskva Komintern 1714 / 175 / 500	Riia 514,6 / 583 / 15	
Hamburg 331,9 / 904 / 100	11.15—12.15 kontsert ★ 19.30 saade kolhoosidele ★ 21.00—22.00 sõnalist ja heliplaate	Madona 271,7 / 1104 / 20	
7.20—8.00 hommikkontsert		12.05—12.30 heliplaate	
17.00—18.30 pärastlõunakontsert Münchenist	Tallinn 410,4 / 731 / 20	16.45—17.00 läti laule heliplaadelt	
20.00—20.45 rahvalaule	7.00—8.30 hommikkontsert heliplaadidelt	17.30—18.30 Beethoveni üheksas sümfoonia (helipl.)	
21.15 v. Königsvusterhausen	Tallinn RKS'i kaudu	18.30—19.00 orelikontsert	
23.20 muusikaline vahepala	15.00 IX Eesti näitus-messi avamistalituse ülekanne näitushoones, Soo tän. 22. Tervituskõne — a.-s. „Näituse“ juhatase esimees R. Uritam. Avakõne — riigivanem Konstantin Päts. Kõned — majandusminister K. Selter ja Tallinna linna- pea kindral J. Soots. Vahepeal muusikalisi ettekandeid Riigi Tööstuskooli orkestrilt	20.05—21.05 muusikat Kalmani operetest	
24.00 ajaviitekontsert. Kavas: Gade, Glincka, Siede, Dvorak, Fetras jt.	18.30 heliplaate ja reklaami	21.25—22.00 läti laule segakoori ettekandes	
1.00—1.50 Harzi kesköömuusikat. Kavas: Cornelius, Mozart, Schubert jt.	18.45 välismaisi päevauudiseid	22.00 uudiseid ja lõpuks fantaasia Giordano ooperist „Andre Chenier“	
München 405,4 / 740 / 100	19.00 heliplaate	22.30—24.00 tantsumuusika	
7.45—8.15 helipl. ★ 8.25 varane konts. ★	19.15 kodumaisi päevauudiseid	Varssav 1345 / 212 / 120	
17.00—18.30 videvikkontsert ★ 20.00—20.45 saksa rahvalaule ja tants ★ 21.15 vaata Königsvusterhausen ★ 23.20 vahe-eeskava ★ 24.00—1.00 öömuusikat	19.30 pool tundi perenaistele. Ellen Lindeberg: Hoidised aiaviljadest	Kattovice 395,8 / 758 / 12	
Leipzig 382,2 / 785 / 120	20.00 ülekanne Tartust	7.30 vaimulik laul	
7.25—9.00 varane kontsert ja teateid	20.05 kontsert. Juh. R. Palm. Kvintett: Offenbach, avam. oop. „Orfeus allilmas“. Padouk, Ungari parafras. Schütze. Aeglane valss. Schytte, Norra talupojatants. Czernik, Unelmate maa. Joh. Strauss, Aarde-valss. Recgtenvald. marsisidepop. „Tähelepanu! Meie läheme!“	7.35, 7.53 ja 8.10 heliplaate	
17.00—18.30 pärastl.-konts. Kavas: Beethoven, Boccherini, Gluck, Haydn, Dvorak ja teised	21.10 Eesti Töösturite Ühingu esimees A. Tõnisson: Eesti tööstusolud	12.57 aeg. Krakovi fanfaarid	
19.50—20.45 ajaviitekonts. Kunze: Marss. Weber: avam. „Peter Schmolli“. Wenig: Improvisatsioon (viul ja klaver). Krome: Valss. Micheli: Neapoli süit. Egg: Varblaste promenaad. Hentschel: Valse lente. Dreyer: Pullman-ekspres-siga idast läände, galopp	21.30 vana tantsumuusikat heliplaadidelt	13.10—14.00 heliplaate	
21.15 v. Königsvusterhausen	22.15 moodsat tantsumuusikat „Estonia“ valgest saalist (Kurt Strobel ja tema orkester)	14.05—15.00 orkestrikontsert	
0.10—1.00 öömuusika	Tartu 579,2 / 512 / 0,5	17.00—18.00 populaarne muusika (helipl.)	
Praha 470,2 / 638 / 120	18.30 heliplaate ja reklaami	18.25—19.00 ettekanded kahel klaveril	
7.00—8.15 teateid ja muusikat	18.45 ülekanne Tallinnast	20.15—20.50 orkestrikontsert	
19.20—19.55 saksa eeskava	20.00 ilmateade ja ajanäitaja-õendus	21.00—21.30 Chopini klaveripalu	
21.20—21.30 heliplaate	20.05 ülekanne Tallinnast	21.40—22.00 poola muusikat sümfooniaork. ettek.	
		22.12—23.00 ajaviitemuusika. Kavas: Blankenburg, Lincke, Rust, Tosti jt. 0.05 tantsumuusika	
		Heilsberg 291,0 / 1031 / 75	
		6.00—6.50 heliplaate	
		7.00 võimlemine	
		7.20—9.00 hommikkontsert	
		17.00—18.45 ajaviitekonts. Kavas: Grieg, Gade, Sibelius, Svendsen jt.	
		19.00—20.00 puhkpillikontsert	
		20.30—21.00 saksa rahvalaule sarve-kvartetile	
		22.00—23.00 õhtukontsert. Weber: avam. oop. „Euryante“. Jos. Strauss: Külapäa-	

Laup. 1. sept.

sukesed Austriast. R. Strauss: helipilte „Ariadne'st“
 23.30 heliplaate
 24.00—1.30 tantsumuusika
Königsvesterhausen 1571 / 191 / 60
 7.20—9.00 varane kontsert Königsbergist
 13.00—13.55 lõunakontsert Breslaust
 14.00—14.45 heliplaate
 17.00—19.00 pärastl.-kontsert Leipzigit
 21.10—23.00 vananaiste suvi. Kirevat muusikat solistide ettekandes
 24.00—1.00 tantsumuusika
Breslau 315,8 / 959 / 60
 6.10—7.00 heliplaate
 7.25 hommikkontsert ja teateid
 17.00—19.00 pärastl.-kontsert Berliinist
 20.30—21.00 järgmise nädala saatekava ja heliplaate
 21.10—23.20 avalik raadioõhtu
 23.45—3.00 tantsumuusika
Berliin-Tegel 356,7 / 841 / 100
 7.20—9.00 varane kontsert
 17.00—19.00 pärastl.-kontsert, Kavas: Flo-tov, Micheli, Millöcker, Rimski-Korsakov jt. Vaheajal sõnalist
 20.00—20.40 kõne Humperdinckist, tema laule soprani ettek. ja keelp. kvartett c-duur
 21.15—2.00 „Nante läheb esietendusele“ — kirev õhtu
Hamburg 331,9 / 904 / 100
 7.20—8.00 heliplaate
 17.00—18.30 pärastlõunakonts. Berliinist

19.00—19.35 heliplaate
 20.00—21.00 laule orkestri saatel
 21.10—23.00 kirev õhtu
 23.20 muusikaline vahepala
 24.00 tantsumuusika
München 405,4 / 740 / 100
 7.45—8.15 helipl. ★ 8.25 varane kontsert ★
 17.00—18.30 videikkontsert ★ 20.00—1.00
 slaager, slaager, ainult slaager! Mängib suurendatud raadiošrammel-orkester. Vaheajal lühikuuldemäng
Leipzig 382,2 / 785 / 120
 7.20—9.00 hommikkontsert
 17.00—18.30 pärastl.-kontsert
 19.20—20.30 muusikaline kuuldepala
 21.10—1.00 tantsumuusika. Vaheajal teateid
Praha 470,2 / 638 / 120
 7.00—8.15 teateid ja heliplaate
 19.15—19.55 saksa eeskava
 20.25—21.15 sõjaväekontsert. Kavas: Suk, Dvorak jt.
 22.15—23.00 Brahmsi viiulikkontsert re-ma-zoor orkestri saatel
 23.15 heliplaate
 23.30—0.30 ringhäälingu orkestri kontsert. Kavas: Lincke, Lanner, Armandola, Leopold jt.
Viin 506,8 / 592 / 120
 18.40—19.55 pärastlõunakontsert. Kavas: Lortzing, Čaikovski, Lanner, Hellmesberger, Joh. Strauss, Ziehrer jt. ★ 21.05—21.45 laule ja aariaid tenori ettekandes ★

22.15 opereti ülekanne ★ 0.15—2.00 tantsumuusika
Budapest 550,5 / 545 / 120
 19.30—20.45 orkestrikontsert
 21.15 muusikaline kuuldemäng
 23.50 mustlasmuusika
Bukarest 364,5 / 823 / 12
Brasov (Radio Romania) 1875/160/20
 19.20—20.00 tantsumuusika ★ 20.20—20.45 heliplaate ★ 21.00—22.00 slaavi muusikat ringhäälingu orkestrilt. Kavas: Glinka, Čaikovski, Rubinstein, Glasunov ja Rimski-Korsakov ★ 22.20—23.00 avamängude ja valsside ettekanded ringhäälingu orkestrilt. Kavas: Strauss, Lehar, Lanner, Fučik jt. ★ 23.30 ülekanne restoranist
Pariis (Poste Parisien) 312,8/959/60
 20.30 helipl. ★ 22.00—23.20 tantsumuus. ★
London National 261,1 / 1149 / 50
Daventry 1500 / 200 / 25
 20.00 ork.-kontsert ★ 21.00—22.40 promenaadikonts. Kavas R. Straussi helit. ★ 23.00—23.20 ajaviitemuus. ★ 23.25 tantsuplaate ★ 23.30 tantsumuus. (1500)
Moskva „Stalin“ 360,6 / 832 / 100
 17.00 dramaatilisi katkeid muusika saatel ★ 22.30 tantsumuusika
Moskva Komintern 1714 / 175 / 500
 11.15—12.15 kontsert ★ 16.15 kontsert lastele ★ 21.00—22.00 õhtukontsert heliplaadelt. Kavas: Schumann, R. Strauss, Bach ja teisi

Lühikesi teateid

Ringhäälingu kestvusrekord. Uus Portugaalia saatja on oma saatekatsete ajal püstitanud ringhäälingu kestvusrekordi. 25 maist kell 17.20 kuni 29. maini kell 0.20 saadeti vahetpidamatult; üldse kokku 103 tundi. Rohkem kui tuhat heliplaati mängiti läbi ja lisaks sellele anti edasi tähtsamaid sündmusi ning kontserte. Senine rekord oli 48 tundi.

Kuuldemängude võistlus Poolas. Pooia raadioühing „Polskie Radio“ on kuulutanud välja võistlused, et ergutada kirjanikke algupäraste kuuldemängude kirjutamisele. Esimene auhind on 800 zloty. Üldse on auhindu 2700 zloty väärtuses. Sel viisil tahetakse vabastada kuuldemängu teatripala mõjust ja luua ainuüksi mikrofonile kohast näidendit.

Ringhääling linnas ja maal. Ametliku teadaande järgi oli raadiokuulajate arv Saksamaal 1. aprillil 5.424.755. Ehkki kogu raadiokuulajate arvust on ainult üks viiendik maaelanikke, siiski on kuulajate juurdekasv maal suurem kui linnades. Nimelt on viimasel ajal linnades olnud juurdekasvu 18,4%, kuna maal aga 26%.

Kuulajate juurdekasv ja vähenemine. Saksamaal on raadiokuulajate arv ajavahemikus 1. juunist kuni 1. juulini k. a. kahanenud 41.490 kuulaja võrra. Seevastu on aga Inglismaal samal kuul tulnud juurde 34.033 kuulajat.

Raadionäitus Austrias. Nagu kuulda, kavatses Austria ringhäälinguühing Ravag koos Viini aastalaada juhatausega korraldada raadionäitus. Näitusel tahetakse anda võimalikult ülevaatlik pilt praegusest raadioarengust Euroopas. Avamine on määratud kindlaks 1. oktoobrile ja kogu näitus kestaks kolm kuud.

RinghäälinguülekanDED elektrivõrgu kaudu. Briti parlamendis on praegu arutusel seaduseelnõu, mis elektrivõrkude omanikele lubab võrkude kaudu levitada ringhäälingu saatekava. Kuigi mõningad ringkonnad ei poolda sellise seaduse vastuvõttu, siiski on juba paar elektrihüingut esinenud soovivaaldusega loa saamiseks.

Tuleviku raadioõpetaja. Michigani ülikooli juures on avatud kursus tuleviku raadioõpetajaile, Arvukas hulk üliõpilasi on end juba üles andnud. On loota, et tulevikus ainult spetsialiseerunud õppejõud annavad õpetust mikrofonide ees.

Kuus aastat meres — ja töötab veel! Nagu „Wireless World“ teatab, toodi hiljuti Bristolis kaanalis ühe puksiiri poolt päevavalgele Philips minivatt-lamp, mis oli kuue aasta eest ühe laeva hukkudes sattunud merepõhja. See lamp, olles valmistatud 1925. aastal, töötas kõigi asjatundjate suureks imestuseks, vaatamata kuueaastasele vees ligunemisele, täiesti laitmatult.

Lõuna-Ameerika ringhäälingute liit. Ühel konverentsil, millest võtsid osa Argentiina ja Uruguai ringhäälingute esindajad, otsustati asutada k. a. juulis Lõuna-Ameerika ringhäälingute liit — Union Sudamericana de Radiodifusion — asukohaga Montevideos. Selle liidu eesmärgid Lõuna-Ameerika suhtes oleksid samad, mis Genfi Ülemaailmsel Ringhäälingute Liidul Euroopa suhtes. Esijoones tulevat korraldamisele laineüksimus. Taolise lainejaotuse kava väljatöötamisega tegelevat ka Tšiili, kes sel konverentsil esindatud ei ole.

Ungari muusikat Rahvasteliidu saatja kaudu. Ungari ringhäälingu juhatusel on praegu läbirääkimised käimas ungari muusika ülekandmiseks Rahvasteliidu saatja kaudu. Tahetakse, et Ungari eeskava leviks võimalikult mitmesuguste Euroopa saatjate kaudu.

Saksa ja Inglise võistlevad kuulajate arvus. Inglismaa ja Saksamaa vahel käib juba aastaid salajane võistlus kuulajate arvus. Alul, aastail 1929—1931, oli see Saksa, kes oli võidus, omades ümmarguselt 100.000 kuulajat rohkem kui Inglismaa. 1. jaanuaril 1933 oli asi aga juba ümberpöördukt: Inglismaa lõi siin Saksat peagu miljon rohkemkuulajaga. 1. jaanuaril 1934 oli see ülekaal ikka veel ümmarguselt 921.000 kuulajat, langedes aga 1. maiks juba 865.000 kuulajale. Selles sakslased näevad Inglismaad uute kuulajate juurevõitmises mitte suutvat sammu pidada Saksa arenguga, sellest hoolimata, et Inglismaalgi on märgata elavat huvi tõusu raadio vastu. 1. mail aga oli Inglismaal vastuvõtuaparaatide arv kasvanud 6.305.450 peale, ja näitas palju suuremat aprillikuu juurekasvu kui Saksas. Kui vaadata k. a. esimese nelja kuu kuulajate koguarvu, siis selgub küll, et Saksamaal see arv on suurenenud 387.524 kuulaja võrra (l. a. 247.704), kuna Inglismaa näitab vaid 331.087-list (l. a. 273.300-list) juurekasvu. Nagu läinud aasta arvudest selgub, näitab raadiohuvi mõlemal maal kasvu.

Mida peab raadio-amatöör elektrotehnika põhimõistetest teadma

(Järg)

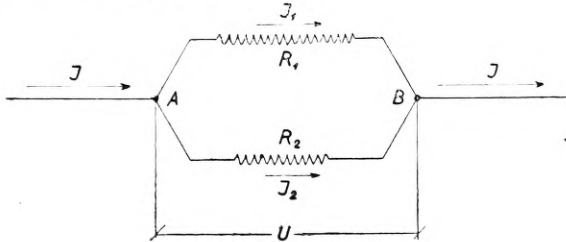
15. Kirchhoffi seadused elektris

Kirchhoffi seadusi on kaks. I Kirchhoffi seadus väidab: harunemispunkti väljuvate voolude summa võrdub sisenevate voolude summaga.

Vaatleme harunemispunkti A (Joon. 20). Temasse sisenevad voolud J_1 ja J_2 ja temast väljuvad voolud J_3 , J_4 , J_5 , I Kirchhoffi seaduse põhjal

$$J_1 + J_2 = J_3 + J_4 + J_5 \quad (34)$$

I Kirchhoffi seadus on mõistetav iseenesest. Ei saa ju elektronid, millised voolanud punkti A, sinna kokku kuhjuda, vaid peavad edasi liikuma.

Joon. 21.

II Kirchhoffi seadus väidab: igas suletud vooluringis on elektromotoorsete jõudude summa null ehk teisi öeldes, igas suletud vooluringis on elektromotoorsete jõudude summa võrdne vastuelektromotoorsete jõudude summaga, täh.

$$E_1 + E_2 + E_3 + \dots = (-E_1) + (-E_2) + (-E_3) + \dots \quad (35)$$

II Kirchhoffi seaduse sisu on meile tuntud juba selle peatüki 9. lõikest, kas me selle seaduse esialgu ristisime tasakaalu seaduseks elektris. Lubasime sarnast kahepaiksust, kuna olime veendunud, et suudame nii viia amatööri elektri tõelisele olule ligemale, kui see muidu võimalik oleks olnud.

Amatööri seisukohalt huvitavat II Kirchhoffi seaduse rakendusnäidet tuua viiks siin liiga pikale, mispärast sellest siin loobume, lootes teisel osutada sellele. Pealegi oleme tähendatud probleemi nii põhjalikult käsitletud, et lugejal sel alal on ka iseseisev töö võimalik.

16. Takistused paralleelselt

Kuna takistuste paralleellülituse võrrandi tuletamisel ei ole midagi ühist meie eesmärgiga, selgitada amatöörile elektriliste nähete olu, oleme sellest loobunud ja esitame võrrandi lõplikus kujus

$$\frac{1}{R} = \frac{1}{R_1} + \frac{1}{R_2} + \frac{1}{R_3} + \dots \quad (36)$$

kus R_1 , R_2 , R_3 jne. on osatakidused ja R nende kogutakistus.

Kui on ainult kaks takistust paralleelselt lülitatud, siis kogutakistus

$$R = \frac{R_1 \cdot R_2}{R_1 + R_2} \quad (36a)$$

Sageli on amatööril tarvilik teada voolude jagunemist paralleelselt lülitatud takistuses. Näiteks et teada, kui suur koormus on ühel või teisel takistusel. Sel juhul me teame, et takistuste otstel AB (Joon. 21) on üks ja sama potentsiaalvahe U . Ohmi seaduse põhjal siis

$$I_1 = \frac{U}{R_1}; \quad I_2 = \frac{U}{R_2};$$

ümbermoodustades saame

$$J_1 \cdot R_1 = U = J_2 \cdot R_2$$

millest saame

$$\frac{I_1}{I_2} = \frac{R_2}{R_1} \quad (37)$$

Voolud jagunevad seega vastuproportsionaalselt takistusile.

On enam kui kaks takistust paralleelselt, siis

$$I_1 : I_2 : I_3 = \frac{1}{R_1} : \frac{1}{R_2} : \frac{1}{R_3} \quad (37a)$$

17. Elektri töö ja võimsus

II peatüki 5. lõikes („Laengu potentsiaal“) me selgitasime töö mõistet ja leidsime, et potentsiaalne energia laengute vahel on

$$A = U \cdot Q$$

milline suurus ühtlasi võrdub tööle elektrihulga töstmiseks ühelt potentsiaalilt teisele.

Võttes potentsiaali voltides (V), laengu kuloonides (C), saame töö joulides (J)

$$1 \text{ joul} = 1 \text{ C} \times 1 \text{ V} \quad (38)$$

Kuna

$$1 \text{ C} = 1 \text{ A} \times 1 \text{ sec.}$$

(vt. III, 3), siis

$$1 \text{ joul} = 1 \text{ V} \times 1 \text{ A} \times 1 \text{ sec.} \quad (38a)$$

* * *

Võimsuseks nimetame aegühikus tehtud tööd, täh. võimsus

$$N = \frac{A}{t} \quad (39)$$

kus t on aeg. Elektri võimsus seega

$$N = \frac{A}{t} = \frac{U \cdot Q}{t} = \frac{U \cdot I \cdot t}{t} = U \cdot I \quad (40)$$

Võttes pinget voltides, voolutugevuse amprites, saame võimsuse vattides (W). 1000 vatti moodustavad ühe kilovatti (kW), täh.

$$1000 \text{ W} = 1 \text{ kW} \quad (41)$$

18. Kohaseim välistakistus.

Kui meil on olemas mingi vooluallikas — üldisel juhul nim. vooluallikat generaatoriks — ja tahame saada temast kätte maksimaalset võimsust, mida see generaator anda suudab, siis pole ükskõik, millise takistusega tarvitaja me temale külge paneme. Põhjendus selleks on järgmine: käesoleva peatüki 14. lõikes („Vooluallika sisetakistus, EMJ ja näpitspinge“) me selgitasime, et igal generaatoril on oma sisetakistus ja oma teatud EMJ. Samas leidsime ka, et generaatori sisetakistus on lülitatud vooluringi takistusega järjestikku, mille tõttu vooluringi kogutakistuse määrab võrr. (33). Vooluringis teotseva voolu mistahes juhul määrab Ohmi seadus (võrr. 27a). Saame seega

$$I = \frac{E}{R_s + R_v}$$

kus R_s on generaatori sisetakistus ja R_v välistakistus (tarvitaja takistus).

Tarvitajale antud elektriline võimsus on võrr. (40) põhjal

$$N = U \cdot I$$

Kus U on tarvitaja näpitsate vahel olev potentsiaal, täh.

$$U = U_1 - U_2$$

ja seega

$$N = (U_1 - U_2) \cdot I$$

Et seda võrrandit siduda eeltuletatud voolutugevuse võrrandiga, katsume viimases võrrandis vabaneda tund-

matust potentsiaalvahest. Selleks moodustame ümber Ohmi seaduse (võrr. 27) ja saame

$$(U_1 - U_2) = I \cdot R$$

Kuna me praegu uurime tarvitajale antud võimsust, siis tuleb takistusena R võtta tarvitaja takistus R_v ja seega

$$(U_1 - U_2) = I \cdot R_v$$

ning asetades võimsuse võrrandisse saame

$$N = I \cdot I \cdot R_v = I^2 \cdot R_v$$

Asetades sellesse võrrandisse alul tuletatud voolutugevuse suuruse, saame tarvitajale antud elektrilise võimsuse suurusena

$$N = J^2 \cdot R_v = \frac{E^2 \cdot R_v}{(R_s + R_v)^2} \quad (42)$$

Hakkame nüüd saadud võrrandit, mis kujutab võimsuse muutumise seadust tarvitajas, uurima. Kergema arusaadavuse mõttes võtame esialgu tegeliku näite. Olgu kasutada vooluallikas, mille sisetakistus $R_s = 2$ oomi ja EMJ $E = 10$ V. Samuti olgu kasutada mitmesuguse takistusega tarvitajad, näit. 6, 4, 2, 1 ja 0,5 oomilised. Asetades suurused võrrandisse (42) saaksime

- kui $R_v = 6 \Omega$, siis $N = 9,38$ W
- kui $R_v = 4 \Omega$, siis $N = 11,1$ W
- kui $R_v = 2 \Omega$, siis $N = 12,5$ W
- kui $R_v = 1 \Omega$, siis $N = 11,1$ W
- kui $R_v = 0,5 \Omega$, siis $N = 8,0$ W

Nagu arvudest nähtub, on kõige suurem saadav võimsus käesoleval juhul 2-oomilise takistusega tarvitajas, täh. sarnases, mille takistus võrdub generaatori sisetakistusega. Võime proovida käesolevas näites igat teist tarvitaja takistust kahe oomi ligidal, kahe oomilises tarvitajas saadud võimsus on käesoleval korral suurim.

Üldisel juhul arutades, et leida maksimaalset võimsust tarvitajas, oletame, et välisakistus on mingisugune n kordne sisetakistusest, täh.

$$R_v = n \cdot R_s \quad (43)$$

Siis

$$N = \frac{E^2 \cdot n \cdot R_s}{R_s^2(1+n)^2} = \frac{E^2}{R_s} \cdot \frac{1}{\frac{1}{n} + n + 2} \quad (44)$$

Sellest võrrandist nähtub, et maksimaalne võimsus saabub siis, kui muutuv nimetaja on miinimum. See tingimus on täidetud, kui $n = 1$, täh.

$$R_v = R_s$$

Järeldus sellest: maksimaalse võimsuse tarvitajas saame siis, kui tarvitaja takistus võrdub generaatori sisetakistusega. See seadus on meile näiteks lähtepunktiks valjuhääldaja kohandamisel lõplambile.

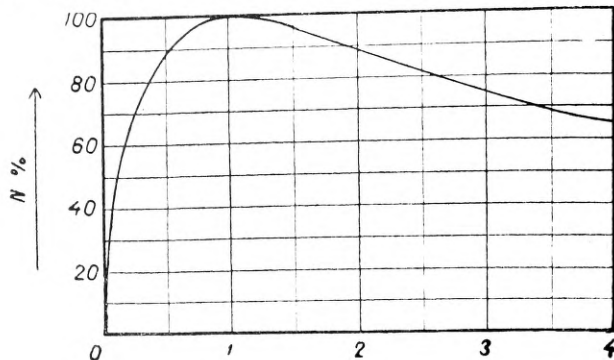
Maksimaalse generaatorist saadud võimsusena saame eelneva põhjal

$$N_{\max} = \frac{1}{4} \cdot \frac{E^2}{R_s} = \frac{1}{4} \cdot \frac{E^2}{R_v} \quad (45)$$

Siinkohal huvitab meid ka küsimus, kui kiirelt muutub tarvitajale äraantud võimsus tarvitaja takistuse muutumisega. Kas näit. juhul, kui tarvitaja takistus on kaks korda suurem generaatori sisetakistusest, ka tarvitajale äraantav võimsus väheneb kaks korda. See probleem on väga tähtis, sest absoluutsest välisakistuse kohandamisest generaatori sisetakistusele ei saa iialgi juttu olla ja seda pole tarviski. Meid huvitavad palju enam kohandamise piirid, täh. mitu korda võib tarvitaja takistus suurem või vähem olla generaatori sisetakistusest, et saadav võimsus oleks veel praktiliselt lubatavais piires.

Selle olenevuse uurimiseks oleme kandnud joon. 22 põikteljele n suurused võrrandist (43) ja püstteljele vastava võimsuse protsendides maksimaalsest saadavast võimsusest tarvitajas. Nagu diagrammist nähtub, saadakse maksimaalne võimsus, kui $n = 1$, täh. kui tarvi-

maalsest saadavast võimsusest. Sellest järgneb, et ko nähtub aga ka, et kui tarvitaja takistus on näit. 2 korda suurem või vähem ($n = 2$, $n = 0,5$) generaatori sisetakistusest, siis saadav võimsus on alles 89% maksimata takistus võrdub generaatori sisetakistusega. Teistel tarvitaja takistustel on ta alati vähem. Joonisel

Joon. 22.

handamisprobleem pole kuigi kriitiline ning amatööril ei ole siin vajadust täpsete mõõtriistade järele.

Selle pealkirja all tuleb puudutada ka teist kohandamisprobleemi. See on juhus, kui tarvitaja takistus on antud (täh. tarvitaja on olemas) ja tuleb määrata generaator, mis suudaks anda sellele tarvitajale maksimaalse võimsuse. Võrrandist (42) järgneb otsekohe, et sarnasel generaatoril peab olema suur EMJ ja väike sisetakistus.

19. Joule'i-soojus

Eelpool me nägime, et takistuses tekib pingelang (vt. III, 13). See pingelang tähendab elektrilise energia kahanemist takistuses. Energia säilivuse seaduse põhjal peab siis takistuses tekkima ekvivalentne hulk mingit teist liiki energiat, tegelikult see ongi nii. Igas voolust läbitud takistuses tekib soojustlik energia — soojus. Seda tekkinud soojust nim. inglise õpetlase Joule (loe „džaul“) järele Joule'i-soojuseks. Tekkiva soojuste hulga Q määrab võrrand

$$Q = 0,24 \cdot (U_1 - U_2) \cdot I \cdot t \quad (46)$$

kus $(U_1 - U_2)$ on potentsiaalvahe takistuse näpitsatel (võrdne pingelangule takistuses) ja t ühtlase voolu teotsemise aeg. Võttes potentsiaali voltides, voolutugevuse amprites, aja sekundites, saame soojuste hulga gramm-kalorites (cal) (üks cal on teatavasti soojuste hulk, mis tõstab 1 g vee temperatuuri 1°C võrra).

Ohmi seadust rakendades võime (analoogiliselt eelmisele lõikele) ümbermoodustada ja saame

$$(U_1 - U_2) = I \cdot R$$

$$Q = 0,24 \cdot I^2 \cdot R \cdot t \quad (46a)$$

Takistuses tekkiva Joule'i-soojuse tõttu soojeneb iga juhe. Teame praktikast lõpmatu rea näiteid. Kuumad võrktrafod, lampide klaaskolvid, triikraudad jne. on kõik joul-soojuse toime. Ja läbipõlenud mähisedki...

See viimati mainitud moment, nii mõnelegi amatöörile juhtunud südamevalu, paneb mõtlema, miks juhe üldse põleb läbi. Peame kohe ütlema, läbipõlenud juhe (olgu ta siis elektronlambi kütteniit, kaitse, mähis, või tavaline juhegi) on tasakaalu seaduse rikkumise dokument, võltsitud soojustbilanss. Samuti kui kõikjal looduses teatud mõjule tekib vastumõju, tekib ka takistuses arendatud Joule'i-soojusele vastumõju — soojuste üleandmine ümbritsevale keskusele, jahtumine. Jahtumise suurus on leeb ümbritsevast keskusest, temperatuuri vahel ja soojenenud eseme pinnast ning on proportsionaalne suurus. Niikaua, kui juhtmes tekkiv Joule'i-soojus on võrdne äraantava soojuste hulga, püsib

juhtme temperatuur konstantsena. Niipea aga, kui tek-
kiv Joule'i-soojus ületab äraantava soojushulga, tõuseb
juhtme temperatuur ja see tõus võib viia juhtme tem-
peratuuri tema sulamispunkti.

*

Tänapäeval valmistatavate kõrgeoomiliste takis-
tuste kohta annavad vabrikud lubatava maksimaalse
koormuse andmed vattides. Isehitajale oleks hõlpsam,
kui ta teaks lubatavat maksimaalset voolutugevust.
Ent seda anda pole vabrikutel võimalik, sest takistusel
on äraantav max. soojusvõimsus (jahtumine) konstant-
suurus ja üle sellest määratud piiri ei tohi takistuses
Joule'i-soojust tekkida. Seepärast tuleb igal kohal arves-
tada, kui suure lubatava koormusega takistus tuleb
valida.

Näit. olgu määrata vastuvõtja peatakiustus. Vastu-
võtja alaldaja näpitspinge vastuvõtja tarvitusel 45 mA
olgu 295 V., vastuvõtja lambid nõuavad maksimaalselt
200 V. Seega tuleb takistuses hävitada

$$295 - 200 = 95 \text{ V}$$

Takistuse koormus seega

$$N = 95 \times 0,045 = 4,26 \text{ W}$$

ja takistuse suurus

$$R = \frac{95}{0,045} = 2100 \Omega$$

Võttes näit. Philips takistustabeli, leiame siis, et
meile sobiv takistus on nr. 5723, 5 W max. koormu-
sega ja 2000Ω nominaaltakistusega. (Järgneb.)

ÜIENDUS.

Lõikes „Dielektr. Dielektriline konstant“ (II, 13)
(„Raadio“ nr. 171, lk. 232) on juhtunud eksitav viga,
mida lugejaid palume lahelt parandada. Nimelt on
dielektrilise konstandi tähiseks Σ (kreeka epsilon),
mitte aga E, nagu trükitud.

Samas numbris lk. 232 lõikes 13 teine rida alt tuleb
lugada: „kui õhu asemele plaatide vahele panna sama
paks kiht vastavast ainet“.

Tesla ja uued surmakiired

Alles hiljuti läbistas kogu maailma ajakirjandust
teade uutest „surmakiirtest“. Mitte keegi muu, kui
Nicola Tesla, keda sageli nimetatakse ka Jugoslaavia
Edisoniks, andis oma 78 a. sünnipäeval ajakirjanikele
intervjuu, milles avaldas üksikasju oma kõmurikkast
leutisest. Ka meie ajakirjandus tõi ära lühikese teate
nende kohutavate surmakiirte kohta, mis pidid tegema
võimatuks kõik sõjad tulevikus. Avaldati mitmesugu-
seid arvamusi ja nii mõnigi vangutas kahtlevalt pead ja
seejuures õigusega, kuna on ju varemgi ilmunud igas-
guseid teateid n. n. surmakiirte kohta, mis aga hiljem
osutusid vaid lihtsaks kõmuks. Ka praeguse leutise
kohta on ilmunud arvustavaid artikleid, millistest toome
oma lugejaile ajakirjas „Radiowelt“ avaldatud kirjutise
värskete surmakiirte kohta.

Tesla, kes on sündinud Smiljanis Kroatias, põlve-
neb veel sellest heroilisest elektrotehnika ajastust, mis
võlgneb temale tänu suurte edusammude eest. Kidura
terviseiga juba lapsepõlvest saadik, suutis ta imestus-
väärse energiaga oma kehalistest nõrkustest jagu saada.
Pärast rasket, oma noorusajal asetleidnud haigust täi-
tus tema suurim unistus: ta pääses Grazi tehnilisse üli-
kooli. Juba oma teisel õpinguaastal valdas teda mõte
valmistada kommutaatorita ja harjadeta elektrimootori.
Selle probleemi kallal tegeledes avastas ta keerd-
välja, millel oli määratu suur tähtsus edasises elektro-
tehnikas arengus ja mis aetas Tesla nime ühel hooil
elektrotehnikute esirinda. See oli aastal 1882, kui kahe-
kümnekuueaastane Tesla töötas insenerina Budapestis.
Aasta hiljem töötas juba tema esimene vahelduvvoolu
masin. Siis siirdus Tesla Ameerikasse ja töötas enne
oma iseseisvaks saamist hulk aastaid kuulsa leiduri
Edisoni juures. Ta jäi oma tööde juures alati kindlaks
põhimõttele: mitte ühtki probleemi tunnustada enne lah-
hendatuks, kui tal mitte ükski tehniline väljatöötus, vaid
ka teadusliku töestuse leidmine oli õnnestunud. Pal-
jude tema leutiste hulgast, mis on olnud suunaandjaks
elektrotehnika arengus, võiks nimetada tema tuntud
transformaatorit, mis võimaldab tekitada väga kõrgete
pingetega voole ja mis on üldiselt tuntud teslavoolude
nime all. Kui nüüd selline mees kõneleb uutest leu-
tistest omalt kitsalt kutsealalt, siis on täiesti mõiste-
tav, et see äratav kogu maailma laialdast tähelepanu.
On harjutud temalt kuulma uskumatult kõlavaid tea-
teid, mis aga hiljem osutusid siiski õigeiks.

Mida on siis Tesla õieti öelnud kõigi nende avalda-
tud teadete järele? Tal olevat õnnestunud n. n. surma-
kiirtele erilise elektrikaaburi abil anda niivõrd tugev
mõju, et nad võiksid hävitada 10.000 lennukit ja terve
armeed 400 km kaugusel. Ainult tugevaim terassoomus

olevat suuteline avaldama vastupanu kiirtele. Selliste
kiirte saavutamiseks olevat vajalik 50.000.000-voldine
pinge. Tegelikult olevat siin tegemist sellise aparaa-
diga, mis võimaldab kiirte väljasaatmist vabas õhus,
mitte aga vaakumis nagu seni.

Sellises kujus kõlab see asi kaunis uskumatuna.
Arvatavasti on Tesla öelnud koguni midagi muud, kuid
teda on mõistetud valesti. Et on olemas surmakiiri, see
tähendab kiiri, mis elusolevusele avaldavad füsioloogi-
list mõju, mille tagajärjeks on kiire surm, see on juba
katseliselt tõestatud. Samuti on tuntud, et teatud kiirte
mõju võib väga kõrgete pingete kasutamisel tunduvalt
suurendada. Kuid ei või öelda kiirte kohta, milliseid
võib ainult vaakumis välja saata, millist mõju nad
avaldavad siis, kui leitakse võimalus juhtida neid
ka õhus, nagu see sünnib tuntud katoodkiirtega. Võib
ainult arvutuste ja analoogiate varal teha järeldusi,
millistele lisandub teatud tõenäolisustegur. Nii näiteks
on võimalik arvutada, kui paks peab olema tinaplaat, et
teda ei läbistaks kiired. Kui Tesla kõneles soomusest,
siis mõtles ta selle all kindlasti tina- ja mitte teras-
soomust. Kasutatakse ju üldiselt igasugustes labora-
tooriumes, mis tegelevad kiirte uurimisega, mõjuva
abinõuna tinasoomust ja väljendatakse kiirte läbitun-
givust sentimeetrites või meetrites tina paksusest.

On aga võimatu mõju ise kindlasti ette öelda, seda
saab määrata ainult katseliselt. Mis puutub soomuse
läbistamisse, siis valitseb ka siin tõenäoliselt arusaama-
tus. Võhik mõtleb tahtmatult, et sellisel läbitungimisel
peab soomus kindlasti purunema, sarnaselt mürsu taba-
misele. Mõeldud on siin sama nähe, mis leiab aset
klaasi läbistamisel valgusest, kusjuures klaas jääb
täiesti terveks. Seega pole aga sugugi öeldud, et need
„surmakiired“ pikema aja kestel ei avalda hävitavat
mõju metallidele.

Arvulised andmed lennukite kohta, milliseid on või-
malik hävitada, on igatahes fantastilised ilustused, mil-
liseid ei tohi mingil juhul kirjutada Tesla arvele. Tõe-
näoliselt on ta ainult teoretiseerinud nende kauguste
üle, milliseid võivad tema poolt moodustatud kiired lä-
bistada vaakumis. Mis üle selle, peab võtma suurima
ettevaatusega, kuigi see oleks ei tea kui ilus ja suure
tähtsusega tulevikusõjas. Samuti läheks vast liig kau-
gele, kui täiesti võimatuks tunnustada selliste kiirte te-
kitamisvõimaluse. Viimased aastakümned igasuguste
uute leutiste varal näitavad, et peab sõna „võimatu“
kasutama võrdlemisi ettevaatlikult. Kuid praegusel ju-
hul on tõenäolisus kaunis väike, et siin midagi tõsist ja
reaalset peidus.

Kirevat kogu maailmast

Muusikaline menüü. Et eeskava koostamisel võib kõneleda menüüst, seda tõendab kuulus inglise orkestrijuht sir Hamilton Harty oma saabumisel Melbourne Austraalias. Ta ütles: „Muusikaline ettekanne sarnaneb lõunasöögile. Pisut ergutava ja tugeva lõunaga peab ta algama. Pärast seda võivad järgneda maiustused ja lõpuks puns, kohv või liköör.

Mitte midagi tasuta. Taani ringhäälingu eeskavas seisis hiljuti reportaaž Roskildest. Sissejuhatuses oli Kopenhageni ekspressrongi saabumine. Et ülekanne kujuneks võimalikult loomutruuks, selleks tahtis saatejuht lasta esineda ka šokoladi-, jäätise- ja ajalehemüüjail. Viimasel silmapilgul ütlesid aga need „tegelased“ ära, kuna neile polnud tasuta ette nähtud isegi mitte klaasikest õlut. Et aga saatejuhil polnud volitusi palgaliste jõudude verbimiseks, siis pidi tahes või tahtmata ülekandest ära jääma selline iseloomulik osa.

Raadiokuulajaid välismaal

Inglismaa	1. 6. 34. —	6.373.594
Saksamaa	1. 8. 34. —	5.357.819
Jaapan	1. 5. 34. —	1.760.345
Prantsusmaa	1. 5. 34. —	1.572.991
	1. 6. 34. —	1.587.247
Hollandi	1. 7. 34. —	858.834
Rootsi	1. 7. 34. —	707.565

Čehhoslovakkia	1. 6. 34. —	620.402
	1. 7. 34. —	621.124
Belgia	1. 7. 34. —	534.939
Taani	1. 7. 34. —	534.782
Austria	1. 7. 34. —	506.038
Itaalia	1. 7. 34. —	395.000
Ungari	1. 7. 34. —	334.478
Sveits	1. 7. 34. —	323.302
Poola	1. 7. 34. —	301.418
Hispaania	1. 7. 34. —	208.768
Norra	1. 7. 34. —	145.536
Jugoslaavia	1. 7. 34. —	60.887
Läti	1. 7. 34. —	55.239
Iiri	1. 5. 34. —	51.667
	1. 6. 34. —	52.105
Alžiir	1. 7. 34. —	29.242
Portugal	1. 7. 34. —	23.260
Danzig	1. 7. 34. —	22.680
Marokko	1. 7. 34. —	20.079
Egiptus	1. 7. 34. —	20.006
Leedu	1. 7. 34. —	19.342

Tehnilise kirjakasti toimetaja haigestumise tõttu jääb tänasest numbrist tehniline kirjakast välja, mida palume lgp. lugejaid lahkesti vabandada.

Väljaandja: Üleriiklik Eesti Raadioühing
Vastutav toimetaja: L. Mühlbach

RAADIO, ÜLERIIKLIKU EESTI RAADIOÜHINGU HAALEKANDJA ★ Toimetuse ja talituse aadress: TALLINN, Narva mnt. 27, telef. ETK 32. Avatud kella 11—1 ★ Tellimishind: aastas 4.50, 6 kuud 2.40, 3 kuud 1.20 ja 1 kuu 0.40 kr. Tellimisi võtavad vastu kõik postiasutused

Euroopa ringhäälingu- saatejaamade täielik nimestik

Hind 20 senti

Saadaval „Raadio“ talitusest, Tallinn, Narva mnt. 27

Odavam ja täielikum **pudukauba** ostukoht on

KAUBAMAJA
F. Braschinsky & Pojad

TALLINN, V. Karja 12, kõnetraat 436-90

Müük suurel ja väikesel arvul

Tähelepanu!

Narva mnt. 42 a ostate oma pudukauba, pesu ja kirjutustarbed ja tellite oma pesu kõige soodsamini

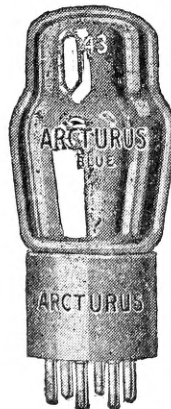
E. Männik

KLISHEETÖÖSTUS
TALLINN, Suur Karja tän. 21

ARTUR HAAV

JOON- VÖRK- JA MITME-
VÄRVI KLISHEED

ARCTURUS

raadio lambid

Raadio Condensor Co. pöör-
kondensaatorid

„POLYMET“ elektrolüütilised
kondensaatorid

„JENSEN“ valjuhääldajad

„AUDIOLA“, „ZENITH“ ja

„CROSLEY“ raadio vastu-
võtjad 15—2000 meetri

pikkusele lainele soovitab

eelolevaks hooajaks ladust soodsate hindadega

K. LOIK

Suur Karja 19/2

Telefon 446-81 ja 469-11